

**INFORMARE
PRIVIND ACTELE NORMATIVE PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL
ROMÂNIEI, PARTEA I, ÎN PERIOADA 1-10 IANUARIE 2016 CARE CONȚIN
REGLEMENTĂRI APLICABILE ORI ATRIBUȚII ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE LOCALE**

Prezenta informare este adresată funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Consiliului județean Alba, precum și funcționarilor publici din cadrul autorităților administrației publice locale.

În acest document au fost inserate extrase din actele normative, pentru aplicarea practică a acestora urmând a fi avută în vedere forma integrală publicată în Monitorul Oficial al României.

Aducerea la îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în sarcina președintelui consiliului județean ori consiliului județean în actele normative la care am făcut trimitere mai jos se va efectua prin intermediul aparatului propriu.

Pentru aplicarea corectă a legislației în vigoare va fi consultată forma publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Informarea va fi publicată pe site-ul Consiliului județean.

**ORDINE EMISE DE
PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE DE ADMINISTRARE FISCALĂ,
MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE**

***Ordinul președintelui agenției naționale de administrare fiscală nr. 3846/2015 din 30
decembrie 2015
pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 92 din Codul de procedură fiscală,
precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare***

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.14 din 8 ianuarie 2016

Art. 1

Se aprobă ***Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor***, potrivit art. 92 alin. 1 din Codul de procedură fiscală, prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 2

Se aprobă ***Procedura de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi***, prevăzută în anexa nr. 2.

Art. 3

Se aprobă **Procedura de îndreptare a erorilor materiale**, prevăzută în anexa nr. 3.

Art. 4

Se aprobă **Procedura de scoatere din evidența contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi a contribuabililor/plătitorilor radiați**, prevăzută în anexa nr. 4.

Art. 5

Se aprobă modelul și conținutul următoarelor formulare:

a) **Decizie de declarare în inactivitate**, cod 14.13.26.90, prevăzută în anexa nr. 5a);

b) **Decizie de reactivare**, cod 14.13.26.91, prevăzută în anexa nr. 5b);

c) **Decizie de îndreptare a erorii materiale**, cod 14.13.26.92, prevăzută în anexa nr. 5c);

d) **Decizie de respingere a cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale**, cod 14.13.26.93, prevăzută în anexa nr. 5d);

e) **Notificare privind îndeplinirea condițiilor pentru declararea ca inactiv potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a și lit. f/g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare**, cod 14.13.07.99/1, prevăzută în anexa nr. 5e);

f) **Notificare privind neconcordanțe între documentele furnizate și evidența fiscală**, cod 14.13.07.99/2, prevăzută în anexa nr. 5f);

g) **Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru organele de inspecție fiscală**, cod 14.13.26.99/a, prevăzută în anexa nr. 5g);

h) **Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. (1) lit. b) sau c) din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru Direcția generală antifraudă fiscală**, cod 14.13.07.99/d.i., prevăzută în anexa nr. 5h);

i) **Înștiințare privind constatarea situațiilor prevăzute la art. 92 alin. (1) lit. d) - g) din Codul de procedură fiscală, de către organele de inspecție fiscală**, cod 14.13.07.05, prevăzută în anexa nr. 5i) .

Art. 6

Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularelor menționate la art. 5 sunt prevăzute în anexa nr. 6.

Art. 7

alin. 1 Pe perioada cât contribuabilii/plătitorii sunt declarați inactivi, le sunt aplicabile procedurile de administrare referitoare la declararea, stabilirea, verificarea și colectarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

alin. 2 Prin excepție de la prevederile **alin. 1**, contribuabilii/plătitorii declarați inactivi nu vor fi supuși procedurilor curente de notificare și de impunere din oficiu pentru nedepunerea declarațiilor.

Art. 8

alin. 1 Contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi li se anulează, din oficiu, înregistrarea în scopuri de TVA, începând cu data comunicării deciziei de declarare în inactivitate.

alin. 2) Persoanele impozabile cărora li s-a anulat înregistrarea în scopuri de TVA datorită declarării inactivității fiscale, la reactivare vor solicita înregistrarea în scopuri de TVA, la organul fiscal competent. Înregistrarea în scopuri de TVA se consideră valabilă începând cu data comunicării Deciziei de înregistrare în scopuri de TVA.

Art. 9

Înscrierea și scoaterea inactivității fiscale în/din evidența cazierului fiscal al contribuabilului/plătitorului și al reprezentanților legali ai acestuia se fac potrivit prevederilor *O.G. nr. 39/2015 privind cazierul fiscal*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 327/2015*.

Art. 10

alin. 1 Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați se organizează la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, potrivit procedurii prevăzute în anexa nr. 7.

alin. 2 Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați este public și se afișează pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, www.anaf.ro, la secțiunea "Informații publice".

Art. 11

Competența pentru declararea stării de inactivitate fiscală, reactivare și îndreptarea erorilor, conform *art. 92 din Codul de procedură fiscală*, revine direcțiilor regionale ale finanțelor publice sau Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz, la propunerea compartimentelor cu

atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor din cadrul organelor fiscale centrale în a căror evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii/plătitorii, a organelor de inspecție fiscală sau Direcției generale antifraudă fiscală, după caz.

Art. 12

alin. 1 Procedurile prevăzute în *anexa nr. 1 cap. I, III și IV, anexa nr. 2 cap. I, și IV, anexa nr. 3 cap. I, IV și V*, precum și în *anexa nr. 4* se aplică de către compartimentele cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor din cadrul organelor fiscale centrale în a căror evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii/plătitorii, denumite în continuare compartimente de specialitate.

alin. 2 Procedurile prevăzute în *anexa nr. 1 cap. II secțiunile A, B, C și D, anexa nr. 2 cap. II și Anexa nr. 3 cap. II* se aplică de către organele cu atribuții de inspecție fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv de structurile de inspecție fiscală din cadrul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice și unităților subordonate, după caz, numai pentru activitățile desfășurate de acestea, conform competențelor.

alin. 3 Procedurile prevăzute în *anexa nr. 1 cap. II, secțiunile E și F, anexa nr. 2 cap. III și în anexa nr. 3 cap. III* se aplică de către Direcția generală antifraudă fiscală, numai pentru activitățile desfășurate de aceasta, conform competențelor.

Art. 13

Contestațiile împotriva actelor administrative fiscale emise potrivit prezentului ordin se soluționează potrivit prevederilor legale în vigoare de organul fiscal emitent, pe baza documentației și a motivației formulate de organul fiscal, de Direcția generală antifraudă fiscală sau de organul de inspecție fiscală care a formulat propunerea în baza căreia a fost emis respectivul act administrativ fiscal.

Art. 14

Anexele nr. 1 - 7 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 15

Referirile la *Codul de procedură fiscală* din cuprinsul prezentului ordin reprezintă trimiteri la *Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 16

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 17

La data publicării prezentului ordin se abrogă *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.847/2014 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 78¹ din Codul de procedură fiscală, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 18 iulie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18

Contribuabilii declarați inactivi potrivit procedurii aplicabile înainte de intrarea în vigoare a prezentului ordin își păstrează această calitate, până la îndeplinirea condițiilor de reactivare prevăzute de lege.

Art. 19

Direcția generală proceduri pentru administrarea veniturilor, Direcția generală coordonare inspecție fiscală, Direcția generală antifraudă fiscală, Direcția generală de tehnologia informației, direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, precum și unitățile fiscale subordonate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

ANEXA 1

PROCEDURĂ

privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor, potrivit art. 92 alin. 1 din Codul de procedură fiscală

CAPITOLUL I Procedura privind declararea contribuabililor inactivi, potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală

A. Prevederi generale

1. În evidența contribuabililor declarați inactivi, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală, sunt înscrși contribuabilii persoane juridice sau orice alte entități fără personalitate

juridică care nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege.

2. În evidența contribuabililor declarați inactivi, potrivit prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*, sunt înscrși contribuabilii persoane juridice sau orice alte entități fără personalitate juridică care se află în una dintre următoarele situații:

- inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului;
- durata de funcționare a societății este expirată;
- societatea nu mai are organe statutare;
- durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.

3. Competența pentru constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la *pct. 1 și 2* revine compartimentelor cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor din cadrul organelor fiscale centrale în a căror evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii, denumit în continuare compartiment de specialitate.

4. Declararea în inactivitate a contribuabililor prevăzuți la *pct. 1* nu se poate face înainte de împlinirea termenului de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere, potrivit prevederilor *Codului de procedură fiscală*.

5. În sensul prezentei proceduri, prin obligație declarativă se înțelege obligația de depunere a următoarelor formulare:

- 100 "Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat";
- 112 "Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate";
- 101 "Declarație privind impozitul pe profit";
- 300 "Decont de taxă pe valoarea adăugată";
- 301 "Decont special de taxă pe valoarea adăugată";
- 390 VIES "Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare de bunuri";
- 394 "Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național".

6. Fluxul privind declararea contribuabililor inactivi, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală*, se aplică semestrial, astfel:

a) începând cu data de 25 iunie, pentru termenele de declarare 25 ianuarie - 25 iunie (declarații aferente lunilor decembrie an precedent - mai an curent);

b) începând cu data de 25 decembrie, pentru termenele de declarare 25 iulie - 25 decembrie (declarații aferente lunilor iunie - noiembrie).

7. Nu se înscriu în evidența contribuabililor declarați inactivi acei contribuabili care, ca urmare a notificărilor transmise de organul fiscal central, depun declarațiile fiscale aferente perioadei de referință, până la expirarea termenului de 15 zile prevăzut în conținutul notificării.

8. Fluxul privind declararea ca inactivi a contribuabililor, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*, se aplică lunar, după primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului.

9. Declararea în inactivitate a contribuabililor prevăzuți la *art. 92 alin. 1 lit. f și g din Codul de procedură fiscală* se va face după împlinirea termenului de 30 de zile de la comunicarea către contribuabil a notificării referitoare la situațiile respective, potrivit prevederilor *Codului de procedură fiscală*.

10. Nu se înscriu în evidența contribuabililor declarați inactivi acei contribuabili care, ca urmare a notificărilor transmise de organul fiscal central, fac dovada că nu se mai află în situația pentru care au fost incluși în listă, până la expirarea termenului de 30 de zile prevăzut în conținutul notificării.

11. Prezenta procedură nu se aplică contribuabililor care au fost declarați inactivi, potrivit condițiilor prevăzute la *art. 92 alin. 1 lit. b și c din Codul de procedură fiscală*.

12. Sediile secundare înregistrate fiscal ale contribuabililor declarați inactivi sunt considerate inactice pe perioada în care contribuabilii care le-au înființat rămân inactivi.

B. Fluxul privind declararea contribuabililor inactivi, potrivit prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală*

1. Lunar, organul fiscal central în a cărei evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii întocmește lista contribuabililor care nu și-au îndeplinit obligațiile declarative, emite și transmite notificări acestei categorii de contribuabili, potrivit procedurilor de administrare în vigoare.

2. Semestrial, în termen de 15 zile de la termenul de transmitere a notificărilor pentru termenele de declarare 25 iunie, respectiv 25 decembrie, compartimentul de specialitate întocmește lista contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi, eliminând din lista contribuabililor care nu și-au îndeplinit obligațiile declarative acei contribuabili care au depus declarațiile ca urmare a notificărilor primite potrivit *pct. 1.*

3. Pentru întocmirea listei prevăzute la *pct. 2* se au în vedere următoarele:

a) se selectează numai acei contribuabili care, în decursul unui semestru calendaristic, nu au depus nicio declarație fiscală din cele prevăzute la *secțiunea A pct. 4;*

b) nu se selectează:

- contribuabilii cărora li s-a aprobat, la cerere, de către organul fiscal central competent o măsură privind îndeplinirea obligațiilor fiscale declarative (regim derogatoriu);

- contribuabilii care au obligațiile fiscale stabilite, prin decizie, de către organele de inspecție fiscală;

- sediile secundare ale contribuabililor care sunt plătitoare de impozit pe venitul din salarii.

4. Lista prevăzută la *pct. 2* conține, în mod obligatoriu, următoarele informații:

a) denumirea contribuabilului;

b) codul de identificare fiscală;

c) domiciliul fiscal;

d) codul de identificare fiscală pentru fiecare sediu secundar înregistrat fiscal al respectivului contribuabil.

5. 1 În maximum 5 zile de la expirarea termenului prevăzut la *pct. 2*, compartimentul de specialitate transmite fiecărui contribuabil din listă, aflat în competența sa de administrare, o notificare privind îndeplinirea condițiilor pentru declararea ca inactiv potrivit prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală*, conform modelului din *anexa nr. 5e) la ordin.*

5. 2 Notificarea se întocmește în două exemplare, și se înaintează, spre semnare, șefului de administrație adjunct - colectare în cazul administrațiilor județene ale finanțelor publice/administrațiilor de sector ale finanțelor publice, șefului de administrație adjunct - colectare contribuabili mijlocii în cazul administrației pentru contribuabili mijlocii, directorului general adjunct care coordonează compartimentul registrul contribuabililor, în cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili sau conducătorului unității fiscale competente, după caz.

5. 3 Copia notificării se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

5. 4 Notificarea se comunică contribuabilului, potrivit *art. 47 din Codul de procedură fiscală*, iar cel de-al doilea exemplar se arhivează la dosarul fiscal al acestuia.

6. Contribuabilii care, în termen de 15 zile de la data comunicării notificărilor prevăzute la *pct. 5. 1*, își îndeplinesc obligațiile declarative sunt eliminați din lista contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi.

7. După expirarea termenului de 15 zile, pentru fiecare contribuabil înscris în listă se întocmește câte o Decizie de declarare în inactivitate, care se înaintează, spre semnare, directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de declarare în inactivitate este prevăzut în *anexa nr. 5a) la ordin.*

8. Copia deciziei se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

9. Decizia de declarare în inactivitate se emite în două exemplare, din care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit *art. 47 din Codul de procedură fiscală*, iar un exemplar se arhivează la dosarul fiscal al acestuia. Declararea contribuabililor inactivi se face cu data comunicării Deciziei de declarare în inactivitate.

10. În termen de cel mult 5 zile de la data comunicării Deciziei de declarare în inactivitate, potrivit legii, compartimentul de specialitate înscrie în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, prin intermediul Direcției generale de tehnologia informației, următoarele date:

a) denumirea contribuabilului;

- b) codul de identificare fiscală;
- c) domiciliul fiscal;
- d) data declarării inactivității fiscale, și anume data comunicării către contribuabil a Deciziei de declarare în inactivitate;
- e) denumirea organului fiscal central care a emis Decizia de declarare în inactivitate, respectiv organul fiscal competent în administrarea contribuabilului.

11. Decizia de declarare în inactivitate produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

12. Documentația care a stat la baza întocmirii deciziei de declarare în inactivitate se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

C. Fluxul privind declararea contribuabililor inactivi, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală

1. Lunar, în termen de 5 zile de la primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central în a cărui evidență sunt înregistrați contribuabili întocmește câte o listă care cuprinde contribuabilii care se află în una dintre situațiile de la art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală.

2. Lista prevăzută la pct. 1, în care se menționează condiția din lege pentru care a fost inclus în listă, cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele informații:

- a) denumirea contribuabilului;
- b) codul de identificare fiscală;
- c) domiciliul fiscal;
- d) codul de identificare fiscală pentru fiecare sediu secundar înregistrat fiscal al respectivului contribuabil.

3. În maximum 5 zile lucrătoare de la întocmirea listei prevăzute la pct. 1, pentru fiecare contribuabil înscris în listă, care îndeplinește condiția pentru a fi declarat inactiv prevăzută la art. 92 alin. 1 lit. d și e din Codul de procedură fiscală, după caz, compartimentul de specialitate întocmește câte o Decizie de declarare în inactivitate, care se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de declarare în inactivitate este prevăzut în anexa nr. 5a) la ordin.

4. Prevederile prezentului capitol secțiunea B pct. 8 - 12 se aplică corespunzător.

5. 1 În maximum 5 zile lucrătoare de la întocmirea listei prevăzute la pct. 1, pentru fiecare contribuabil înscris în listă, care îndeplinește condițiile pentru a fi declarat inactiv prevăzute de art. 92 alin. 1 lit. f și g din Codul de procedură fiscală, compartimentul de specialitate transmite câte o notificare în vederea clarificării situației pentru care a fost propus pentru a fi declarat inactiv. Modelul notificării este prevăzut în anexa nr. 5e) la ordin.

5. 2 Notificarea se întocmește în două exemplare și se înaintează, spre semnare, șefului de administrație adjunct - colectare în cazul administrațiilor județene ale finanțelor publice/administrațiilor de sector ale finanțelor publice, șefului de administrație adjunct - colectare contribuabili mijlocii în cazul administrației pentru contribuabili mijlocii, directorului general adjunct care coordonează compartimentul registrul contribuabililor, în cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili sau conducătorului unității fiscale competente, după caz.

5. 3 Copia notificării se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

5. 4 Notificarea se comunică contribuabilului, potrivit art. 47 din Codul de procedură fiscală, iar cel de-al doilea exemplar se arhivează la dosarul fiscal al acestuia.

6. Contribuabilii care, în termen de 30 de zile de la data comunicării notificării prevăzute la pct. 5, fac dovada faptului că nu se mai află în situațiile prevăzute de art. 92 alin. 1 lit. f și g din Codul de procedură fiscală, după caz, sunt eliminați din lista contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi.

7. Dovada că respectivul contribuabil nu se mai află în situația pentru care a fost inclus în lista contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi o reprezintă fie informația transmisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului, fie certificatul constatator eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului cu privire la clarificarea situației în cauză, depus de contribuabil la organul fiscal competent.

8. După expirarea termenului de 30 de zile, pentru fiecare contribuabil înscris în listă, care îndeplinește condiția pentru a fi declarat inactiv prevăzută de *art. 92 alin. 1 lit. f și g din Codul de procedură fiscală*, după caz, compartimentul de specialitate întocmește câte o Decizie de declarare în inactivitate, care se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de declarare în inactivitate este prevăzut în *anexa nr. 5a) la ordin*.

9. Prevederile prezentului capitol *secțiunea B pct. 8 - 12* se aplică corespunzător.

10. În cazul în care compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central primește înștiințarea organului de inspecție fiscală privind constatarea situațiilor prevăzute la *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*, prevederile *pct. 1 - 9* din prezenta secțiune se aplică corespunzător.

CAPITOLUL II Procedura de verificare a contribuabililor care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 92 alin. 1 lit. b - g din Codul de procedură fiscală

A. Prevederi generale

1. Pentru a fi declarați inactivi, în sensul prezentei proceduri, contribuabilii persoane juridice sau orice entități fără personalitate juridică trebuie să se afle în una dintre următoarele situații:

a) se sustrag controalelor efectuate de organul fiscal central prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;

b) organul fiscal central constată că nu funcționează la domiciliul fiscal declarat;

c) inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului;

d) durata de funcționare a societății este expirată;

e) societatea nu mai are organe statutare;

f) durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.

2. Competența pentru constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la *pct. 1* revine organelor de inspecție fiscală din cadrul structurilor subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv structurilor de inspecție fiscală din cadrul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice și unităților subordonate, după caz.

3. Competența pentru constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la *pct. 1 lit. a și b* revine Direcției generale antifraudă fiscală, numai pentru activitățile desfășurate de aceasta, conform competențelor.

B. Procedura privind verificarea contribuabililor care se sustrag controalelor efectuate de organele de inspecție fiscale prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia, conform prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. b din Codul de procedură fiscală*

1. În cazul în care organul de inspecție fiscală, ca urmare a deplasării la fața locului, constată că adresa la care a fost declarat domiciliul fiscal al contribuabilului nu există, întocmește un proces-verbal prin care se consemnează această situație. Totodată, organul de inspecție fiscală trimite la adresa de domiciliu fiscal declarat și la sediul social al contribuabilului invitația prin care acesta este solicitat să se prezinte la sediul organului fiscal pentru clarificarea situației sale fiscale, conform prevederilor *art. 10 și 56 din Codul de procedură fiscală*.

2. În cazul în care contribuabilul nu s-a prezentat pentru clarificarea situației fiscale, organul de inspecție fiscală întocmește un dosar care va cuprinde:

a) procesul-verbal întocmit ca urmare a acțiunii de control împreună cu invitațiile prin care reprezentantul legal al contribuabilului a fost solicitat să se prezinte la sediul organului de inspecție fiscală pentru clarificarea situației sale fiscale;

b) avizul privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit *art. 92 alin. 1 lit. b din Codul de procedură fiscală*, prevăzut în *anexa nr. 5g) la ordin*, semnat de către conducătorul organului de inspecție fiscală competent.

C. Procedura privind verificarea de către organele de inspecție fiscală a contribuabililor care nu funcționează la domiciliul fiscal declarat, conform prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. c din Codul de procedură fiscală*

1.1. În situația în care se constată că un contribuabil nu funcționează la domiciliul fiscal declarat, organul de inspecție fiscală va solicita, în scris, prezența unui reprezentant legal al acestuia la sediul organului de inspecție fiscală, stabilind data și ora de prezentare. Solicitarea se trimite la adresa de domiciliu fiscal declarat și la sediul social al contribuabilului.

1.2. În cazul în care contribuabilul are sedii secundare, organul de inspecție fiscală trimite solicitarea și la adresele unde acestea funcționează, dacă nu au dovada de sediu expirată, potrivit evidenței Oficiului Național al Registrului Comerțului.

2. Identificarea sediilor secundare ale contribuabilului se face din baza de date a Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Organul de inspecție fiscală poate solicita în scris Oficiului Național al Registrului Comerțului furnizarea de informații cu privire la acestea, după caz.

3. În cazul neprezentării reprezentantului legal al contribuabilului la sediul organului de inspecție fiscală, se încheie un proces-verbal în care se vor preciza acțiunile și toate demersurile întreprinse de organul de inspecție fiscală pentru identificarea acestuia.

4. La procesul-verbal întocmit ca urmare a acțiunii de control se anexează următoarele documente:

a) invitațiile prin care reprezentantul legal al contribuabilului a fost solicitat să se prezinte la sediul organului de inspecție fiscală pentru clarificarea situației sale fiscale, împreună cu documentele care să ateste că acestea au fost transmise, conform prevederilor legale;

b) orice alt document care să ateste că respectivul contribuabil nu funcționează la domiciliul fiscal declarat.

5. La finalizarea controlului, organul de inspecție fiscală întocmește un dosar care va cuprinde:

a) procesul-verbal întocmit ca urmare a acțiunii de control;

b) avizul privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit *art. 92 alin. 1 lit. c din Codul de procedură fiscală*, prevăzut în *anexa nr. 5g*) la ordin, semnat de către conducătorul organului de inspecție fiscală competent.

6. Dosarul cuprinzând documentele privind constatarea îndeplinirii condițiilor de declarare a contribuabililor inactivi, prevăzute la *secțiunea B pct. 2 și 5* din prezenta secțiune, se întocmește în două exemplare, un exemplar, împreună cu avizul privind propunerea de declarare în inactivitate, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. b și c din Codul de procedură fiscală*, se transmite organului fiscal în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, iar celălalt exemplar rămâne la organul de inspecție fiscală care l-a întocmit. Modelul avizului este prevăzut în *anexa nr. 5g*) la ordin.

D. Procedura privind verificarea de către organele de inspecție fiscală a contribuabililor care se află în una dintre situațiile prevăzute de *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*

1. În cazul în care organul de inspecție fiscală, ca urmare a deplasării la fața locului în vederea efectuării unei acțiuni de control, constată că respectivul contribuabil se află în una dintre situațiile prevăzute la *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*, respectiv contribuabilul se află în inactivitate temporară înscrisă la registrul comerțului, are durata de funcționare a societății expirată, societatea nu mai are organe statutare sau are durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social expirată, consemnează în procesul-verbal încheiat la finalizarea controlului și această situație.

2. Identificarea situațiilor prevăzute la *art. 92 alin. 1 lit. d - g* se face comparând datele și informațiile puse la dispoziție de contribuabili cu cele din baza de date a Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Organul de inspecție fiscală poate solicita în scris Oficiului Național al Registrului Comerțului furnizarea de informații cu privire la acestea, după caz.

3. După întocmirea procesului-verbal prezentat la *pct. 1*, organul de inspecție fiscală transmite organului fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor o înștiințare, prevăzută în *anexa nr. 5i*) la ordin, în care se consemnează că respectivul contribuabil verificat se află în una dintre situațiile prevăzute la *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*.

E. Procedura privind verificarea contribuabililor care se sustrag de la efectuarea controalelor Direcției generale antifraudă fiscală prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal central identificarea acestuia, conform prevederilor *art. 92 alin. 1 lit. b din Codul de procedură fiscală*

1. În cazul în care inspectorii antifraudă, ca urmare a deplasării la fața locului, constată că adresa la care a fost declarat domiciliul fiscal al contribuabilului nu există, întocmesc un proces-verbal prin care se consemnează această situație.

2. Inspectorii antifraudă solicită, în scris, prezența unui reprezentant legal al contribuabilului la sediul Direcției generale antifraudă fiscală, stabilind data și ora de prezentare ori de câte ori adresele la care sunt declarate domiciliul fiscal și sediul social sunt diferite și/sau există sedii secundare declarate. Solicitarea se trimite la adresa la care este declarat sediul social și/sau la adresele unde sunt declarate

sediile secundare care nu au dovada de sediu expirată potrivit evidenței Oficiului Național al Registrului Comerțului.

3. În cazul neprezentării reprezentantului legal al contribuabilului la sediul Direcției generale antifraudă fiscală, se încheie un proces-verbal în care se vor preciza acțiunile și toate demersurile întreprinse de inspectorii antifraudă pentru identificarea acestuia. La procesul-verbal se vor anexa toate invitațiile prin care reprezentantul legal al contribuabilului a fost solicitat să se prezinte la sediul Direcției generale antifraudă fiscală pentru clarificarea situației sale fiscale, împreună cu documentele care să ateste că acestea au fost transmise, conform prevederilor legale.

4. La finalizarea controlului, inspectorii antifraudă întocmesc un dosar care va cuprinde:

a) procesele-verbale, menționate la pct. 1 și 3, după caz, întocmite ca urmare a acțiunii de control, împreună cu toate documentele anexate;

b) avizul privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b din Codul de procedură fiscală, prevăzut în anexa nr. 5h) la ordin, semnat de către conducătorul organului de control.

5. Dosarul cuprinzând documentele privind constatarea îndeplinirii condițiilor de declarare a contribuabililor inactivi, prevăzute la pct. 4, se întocmește în două exemplare, un exemplar, împreună cu avizul privind propunerea de declarare în inactivitate, potrivit art. 92 alin. 1 lit. b din Codul de procedură fiscală, se transmite organului fiscal în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, iar celălalt exemplar rămâne la organul de control care l-a întocmit. Modelul avizului este prevăzut în anexa nr. 5h) la ordin.

F. Procedura privind verificarea de către Direcția generală antifraudă fiscală a contribuabililor care nu funcționează la domiciliul fiscal declarat, conform prevederilor art. 92 alin. 1 lit. c din Codul de procedură fiscală

1. În situația în care inspectorii antifraudă, ca urmare a deplasării la fața locului, constată că un contribuabil nu desfășoară activitate la domiciliul fiscal declarat, întocmesc un proces-verbal prin care se consemnează această situație.

2. Inspectorii antifraudă solicită, în scris, prezența unui reprezentant legal al contribuabilului la sediul Direcției generale antifraudă fiscală, stabilind data și ora de prezentare. Solicitarea se trimite la adresa domiciliului fiscal și la adresa sediului social, dacă acestea sunt diferite.

3. În cazul în care contribuabilul are sedii secundare, solicitarea se transmite și la adresele unde acestea sunt declarate, dacă nu au dovada de sediu expirată, potrivit evidenței Oficiului Național al Registrului Comerțului.

4. Identificarea domiciliului fiscal, sediului social și sediilor secundare ale contribuabilului se face din baza de date a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

5. În cazul neprezentării reprezentantului legal al contribuabilului la sediul Direcției generale antifraudă fiscală, se încheie un proces-verbal în care se vor preciza acțiunile și toate demersurile întreprinse de inspectorii antifraudă pentru identificarea acestuia.

6. La procesul-verbal, întocmit ca urmare a acțiunii de control, se anexează următoarele documente:

a) invitațiile prin care reprezentantul legal al contribuabilului a fost solicitat să se prezinte la sediul Direcției generale antifraudă fiscală pentru clarificarea situației sale fiscale, împreună cu documentele care să ateste că acestea au fost transmise, conform prevederilor legale;

b) orice alt document care să ateste că respectivul contribuabil nu funcționează la domiciliul fiscal declarat.

7. La finalizarea controlului, inspectorii antifraudă întocmesc un dosar care va cuprinde:

a) procesele-verbale, menționate la pct. 1 și 5, după caz, întocmite ca urmare a acțiunii de control, împreună cu toate documentele anexate;

b) avizul privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. c din Codul de procedură fiscală, prevăzut în anexa nr. 5h) la ordin, semnat de către conducătorul organului de control.

8. Dosarul cuprinzând documentele privind constatarea îndeplinirii condițiilor de declarare a contribuabililor inactivi, prevăzute la pct. 7, se întocmește în două exemplare, un exemplar împreună cu avizul privind propunerea de declarare în inactivitate, potrivit art. 92 alin. 1 lit. c din Codul de procedură fiscală, se transmite organului fiscal în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, iar celălalt exemplar rămâne la organul de control care l-a întocmit. Modelul avizului este prevăzut în anexa nr. 5h) la ordin.

CAPITOLUL III Procedura de emitere și comunicare a Deciziei de declarare în inactivitate, în cazul contribuabililor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală

1. Pe baza avizului primit de la organul de inspecție fiscală competent sau de la Direcția generală antifraudă fiscală, după caz, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de declarare în inactivitate, care se înaintează, spre semnare, directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de declarare în inactivitate este prevăzut în anexa nr. 5a) la ordin.

2. Prevederile cap. I secțiunea B pct. 8 - 12 se aplică corespunzător.

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

1. Dacă înainte de aprobarea, de către directorul general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz, a Deciziei de declarare în inactivitate, potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală, după caz, ca urmare a aplicării fluxurilor prevăzute la cap. I secțiunile B, C, compartimentul de specialitate primește avizul organului de inspecție fiscală/Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b/lit. c din Codul de procedură fiscală, se sistează procedura de declarare în inactivitate potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală, după caz.

2. 1 Compartimentul de specialitate întocmește un referat prin care propune sistarea procedurii de declarare a inactivității potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală, după caz, și continuarea procedurii de declarare în inactivitate fiscală potrivit art. 92 alin. 1 lit. b/lit. c, după caz, din Codul de procedură fiscală, la propunerea organului de inspecție fiscală/Direcției generale antifraudă fiscală, după caz.

2. 2 Referatul se avizează de către șeful de administrație adjunct - colectare în cazul administrațiilor județene ale finanțelor publice/administrațiilor de sector ale finanțelor publice, șeful de administrație adjunct - colectare contribuabili mijlocii în cazul administrațiilor pentru contribuabili mijlocii, directorul general adjunct care coordonează compartimentul registrul contribuabililor, în cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, sau conducătorul unității fiscale competente, după caz.

3. La data radierii unui contribuabil, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central sistează procedura în derulare. În acest sens se întocmește un referat motivat, care se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

ANEXA 2

**PROCEDURĂ
de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi**

CAPITOLUL I Procedura privind reactivarea contribuabililor declarați inactivi, potrivit art. 92 alin. 1 lit. a - g din Codul de procedură fiscală

A. Prevederi generale

1. Pentru a fi reactivați, contribuabilii declarați inactivi potrivit art. 92 alin. 1 lit. a - g din Codul de procedură fiscală trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să își îndeplinească toate obligațiile declarative prevăzute de lege;
- b) să nu înregistreze obligații fiscale restante;
- c) organul fiscal central să constate că aceștia funcționează la domiciliul fiscal declarat;
- d) să nu se afle în situația pentru care a fost declarat inactiv, în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală.

2. Condiția prevăzută la pct. 1 lit. a se consideră îndeplinită și în cazul în care obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal central.

3. Contribuabilii pentru care s-a deschis procedura insolvenței în formă simplificată, contribuabilii care au intrat în faliment sau cei pentru care s-a pronunțat ori a fost adoptată o hotărâre de dizolvare se reactivează de organul fiscal central, la cererea acestora, după îndeplinirea obligațiilor declarative.

4. Reactivarea contribuabililor se face cu data comunicării deciziei de reactivare. Decizia de reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

5. Sediile secundare înregistrate fiscal ale contribuabililor reactivați sunt considerate active începând cu data reactivării contribuabililor care le-au înființat.

B. Fluxul de reactivare a contribuabililor declarați inactivi, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. a - g din Codul de procedură fiscală*

1. În cazul în care un contribuabil îndeplinește condițiile de reactivare, acesta poate solicita reactivarea, prin depunerea unei cereri la organul fiscal central în a cărui evidență fiscală este înregistrat.

2. 1 După primirea cererii, compartimentul de specialitate solicită verificarea în evidențele fiscale proprii ale organului fiscal competent a îndeplinirii condițiilor de reactivare de către respectivul contribuabil.

2. 2 Perioada supusă verificării cuprinde termenele de declarare și de plată aferente perioadei de prescripție a dreptului organelor fiscale de a stabili obligații fiscale, inclusiv pentru perioada în care contribuabilul a fost declarat inactiv.

3. Pentru contribuabilii declarați inactivi potrivit *art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală*, compartimentul de specialitate verifică dacă aceștia nu se mai află în situația pentru care au fost declarați inactivi, conform mențiunilor înscrise în registrele în care au fost înregistrați.

4. Verificarea îndeplinirii condiției de reactivare referitoare la obligațiile declarative se realizează de către compartimentul cu atribuții în gestionarea declarațiilor fiscale.

5. Se consideră că un contribuabil și-a îndeplinit obligațiile declarative pentru perioada în care acesta a beneficiat de regimul derogatoriu de declarare sau pentru care obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal central.

6. Îndeplinirea condiției de reactivare referitoare la obligațiile de plată se verifică de compartimentul cu atribuții în organizarea evidenței pe plătitori, la solicitarea compartimentului de specialitate.

7. 1 Dacă se constată că respectivul contribuabil nu îndeplinește condițiile de reactivare referitoare la obligațiile declarative și de plată, compartimentul de specialitate întocmește un referat, care conține în mod obligatoriu:

- datele de identificare ale contribuabilului (denumirea, domiciliul fiscal, codul de identificare fiscală);

- numărul și data deciziei prin care respectivul contribuabil a fost declarat inactiv;

- motivația propunerii de respingere a solicitării de reactivare.

7. 2 Pe baza referatului, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de respingere a cererii de reactivare, care se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de respingere a cererii de reactivare este prevăzut în *anexa nr. 5d*) la ordin.

7. 3 Copia deciziei se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

7. 4 Decizia de respingere a cererii de reactivare se emite în două exemplare, din care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit *art. 47 din Codul de procedură fiscală*, iar un exemplar se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

8. 1 Dacă se constată că respectivul contribuabil îndeplinește condițiile de reactivare referitoare la obligațiile declarative și de plată, compartimentul de specialitate verifică în evidențele fiscale dacă acel contribuabil nu se încadrează în una dintre situațiile de declarare în inactivitate fiscală, prevăzute de *art. 92 alin. 1 din Codul de procedură fiscală*.

8. 2 În cazul în care contribuabilul se încadrează în una dintre situațiile de declarare în inactivitate, compartimentul de specialitate întocmește un referat motivat și propune respingerea solicitării de reactivare. Prevederile *pct. 7.1 - 7.4* se aplică corespunzător.

8. 3 Contribuabilul poate depune o nouă solicitare de reactivare după înlăturarea situației care a condus la respingerea solicitării de reactivare.

9. Pentru contribuabilii care și-au îndeplinit condițiile de reactivare referitoare la obligațiile de declarare și de plată și nu se încadrează în altă situație de declarare în inactivitate prevăzută de *art. 92 alin. 1 din Codul de procedură fiscală*, compartimentul de specialitate întocmește un referat, care conține în mod obligatoriu:

- datele de identificare ale contribuabilului (denumirea, domiciliul fiscal, codul de identificare fiscală);

- numărul și data deciziei prin care respectivul contribuabil a fost declarat inactiv;
- motivația propunerii de reactivare.

10. 1 Pentru contribuabilii care au fost declarați în inactivitate, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală*, precum și pentru contribuabilii care au fost declarați în inactivitate potrivit *art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală*, după caz, la propunerea organelor de inspecție fiscală, referatul cuprinzând propunerea de reactivare se transmite organului de inspecție fiscală competent, în vederea verificării condiției privind funcționarea contribuabilului la domiciliul fiscal declarat.

10. 2 Verificarea condiției menționate la *pct. 10.1* referitoare la funcționarea contribuabilului la domiciliul fiscal declarat se realizează potrivit procedurii prevăzute la *cap. II*.

11. Pentru contribuabilii declarați inactivi, potrivit *art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală*, după caz, la propunerea Direcției generale antifraudă fiscală, referatul se transmite acesteia, în vederea verificării condiției privind funcționarea contribuabilului la domiciliul fiscal declarat.

12. Ca urmare a verificărilor efectuate, organul de inspecție fiscală sau organul de control din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală întocmește documentația specifică, precum și avizul cuprinzând propunerea de reactivare sau de respingere a cererii, înscriind ca motivație dacă a fost îndeplinită sau nu a fost îndeplinită condiția de reactivare, prevăzută la *art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală*.

13. Avizul se semnează de conducătorul organului de inspecție fiscală competent sau al Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, și se transmite organului fiscal central în a cărui evidență fiscală este înregistrat contribuabilul.

14. În cazul în care avizul organului de inspecție fiscală sau al organului de control din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, cuprinde propunerea de respingere a cererii de reactivare, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de respingere a cererii de reactivare. Prevederile *pct. 7.2 - 7.4* din prezenta secțiune se aplică corespunzător.

15. 1 În cazul în care contribuabilul îndeplinește toate condițiile de reactivare prevăzute de lege, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de reactivare, care se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de reactivare este prevăzut în *anexa nr. 5b*) la ordin.

15. 2 Copia deciziei se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

15. 3 Decizia de reactivare se emite în două exemplare, din care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit *art. 47 din Codul de procedură fiscală*, iar un exemplar se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

16. În termen de cel mult 5 zile de la data comunicării Deciziei de reactivare, potrivit legii, compartimentul de specialitate înscrie în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, prin intermediul Direcției generale de tehnologia informației, următoarele date:

- a)* denumirea contribuabilului;
- b)* codul de identificare fiscală;
- c)* domiciliul fiscal;
- d)* data reactivării, și anume data comunicării deciziei de reactivare a contribuabilului;
- e)* denumirea organului fiscal central care a emis Decizia de reactivare, respectiv organul fiscal competent în administrarea contribuabilului.

17. Decizia de reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

18. În cazul în care contribuabilul revine cu o nouă cerere, fluxul de reactivare a contribuabililor inactivi, prevăzut în prezenta procedură, se reia în mod corespunzător.

19. Prezenta procedură se aplică în mod corespunzător și în cazul reactivării contribuabililor pentru care s-a deschis procedura insolvenței în formă simplificată, a contribuabililor care au intrat în faliment sau a contribuabililor pentru care s-a pronunțat ori a fost adoptată o hotărâre de dizolvare, după îndeplinirea obligațiilor declarative, la cererea acestora.

CAPITOLUL II Procedura privind verificarea de către organele de inspecție fiscală a îndeplinirii condiției de reactivare prevăzute la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală

1. În vederea verificării condiției de reactivare prevăzute la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală, organul fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor transmite organului de inspecție fiscală competent referatul privind contribuabilii propuși pentru reactivare, care au fost declarați în inactivitate, potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală, precum și privind contribuabilii care au fost declarați în inactivitate, potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală, după caz, la propunerea organelor de inspecție fiscală.

2. După primirea referatului, organul de inspecție fiscală se va deplasa la domiciliul fiscal declarat al contribuabilului pentru efectuarea unui control în vederea verificării că acesta funcționează la domiciliul fiscal declarat.

În acest sens, organul de inspecție fiscală verifică existența faptică a spațiului aferent domiciliului fiscal declarat și, după caz, a sediilor secundare declarate, precum și dacă contribuabilul desfășoară activitatea comercială în limita obiectului înscris în autorizația de funcționare, dacă spațiul folosit ca domiciliu fiscal/sediu secundar permite desfășurarea activităților pentru care societatea este autorizată.

3. La finalizarea controlului organul de inspecție fiscală va întocmi un dosar care va cuprinde:

a) proces-verbal la care se vor anexa documentele justificative care să ateste că respectivul contribuabil funcționează la domiciliul fiscal declarat;

b) avizul privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, după caz, prevăzut în anexa nr. 5g) la ordin, care va cuprinde și motivația dacă a fost îndeplinită sau nu a fost îndeplinită condiția de reactivare, prevăzută la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală, semnat de conducătorul organului de inspecție fiscală competent.

4. Dosarul cuprinzând documentele privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, prevăzut la pct. 3, va fi întocmit în două exemplare, un exemplar împreună cu avizul privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, după caz, va fi transmis organului fiscal în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, în vederea întocmirii de către compartimentul de specialitate a Deciziei de reactivare sau a Deciziei de respingere a cererii de reactivare, iar celălalt exemplar rămâne la organul de inspecție fiscală care l-a întocmit.

CAPITOLUL III Procedura privind verificarea îndeplinirii condiției de reactivare prevăzute la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală a contribuabililor declarați inactivi, la propunerea Direcției generale antifraudă fiscală

1. În vederea verificării condiției de reactivare prevăzute la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală, pentru contribuabilii declarați inactivi la propunerea Direcției generale antifraudă fiscală, organul fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor transmite Direcției generale antifraudă fiscală referatul privind contribuabilii propuși pentru reactivare.

2. După primirea referatului, Direcția generală antifraudă fiscală efectuează un control la domiciliul fiscal declarat al contribuabilului în vederea constatării existenței faptice a spațiului aferent domiciliului fiscal declarat, precum și a faptului că acesta funcționează la domiciliul fiscal declarat.

3. La finalizarea controlului organul de control va întocmi un dosar care va cuprinde:

a) proces-verbal la care se vor anexa documentele justificative care să ateste că respectivul contribuabil funcționează la domiciliul fiscal declarat;

b) avizul privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, după caz, prevăzut în anexa nr. 5h) la ordin, care va cuprinde și motivația dacă a fost îndeplinită sau nu a fost îndeplinită condiția de reactivare, prevăzută la art. 92 alin. 5 lit. c din Codul de procedură fiscală, semnat de conducătorul organului de control.

4. Dosarul cuprinzând documentele privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, prevăzut la pct. 3, va fi întocmit în două exemplare; un exemplar, împreună cu avizul privind propunerea de reactivare sau de respingere a cererii de reactivare, după caz, va fi transmis organului fiscal în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, în vederea întocmirii de către compartimentul de specialitate a Deciziei de reactivare sau a Deciziei de respingere a cererii de reactivare, iar celălalt exemplar rămâne la organul de control care l-a întocmit.

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

La data radierii unui contribuabil, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central sisteză procedura în derulare. În acest sens se întocmește un referat motivat, care se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

ANEXA 3

PROCEDURĂ de îndreptare a erorilor materiale

CAPITOLUL I Procedura de îndreptare a erorilor materiale pentru contribuabilii declarați inactivi/reactivați potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală

A. Prevederi generale

1. Îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi, potrivit art. 92 alin. 1 lit. a și d - g din Codul de procedură fiscală, se realizează, din oficiu, de către organul fiscal competent sau la solicitarea scrisă a contribuabilului declarat inactiv, după caz.

2. În cazul în care un contribuabil constată că, din eroare, a fost înscris în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, poate solicita îndreptarea erorii materiale, prin depunerea la organul fiscal central în a cărui evidență fiscală este înregistrat, direct sau prin împuternicit, a unei cereri.

B. Fluxul privind îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi

1. După primirea cererii pentru îndreptarea erorii, organul fiscal central verifică în evidențele fiscale proprii dacă respectivul contribuabil a fost declarat inactiv ca urmare a unei erori a organului fiscal.

2. Dacă între datele și documentele furnizate de contribuabil prin cerere și datele din evidența fiscală există neconcordanțe privitoare la condițiile pe baza cărora contribuabilul a fost declarat inactiv, compartimentul de specialitate solicită prezența contribuabilului la sediul său, în vederea clarificării situației fiscale, prin transmiterea notificării prevăzute în anexa nr. 5f) la ordin.

3. Notificarea se întocmește în două exemplare, dintre care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit art. 47 din Codul de procedură fiscală, iar cel de-al doilea exemplar se arhivează la dosarul fiscal al acestuia.

4. În cazul în care contribuabilul notificat nu se prezintă pentru clarificarea situației fiscale în termen de 15 zile de la data comunicării notificării, solicitarea de îndreptare a erorii materiale se respinge.

5. În acest caz, compartimentul de specialitate întocmește o notă care cuprinde în mod obligatoriu motivația respingerii, la care se anexează notificarea transmisă contribuabilului. Nota se supune aprobării conducătorului organului fiscal central în a cărui evidență fiscală este înregistrat contribuabilul. În cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, nota se aprobă de directorul general adjunct care coordonează compartimentul de specialitate.

6. În baza notei aprobate, compartimentul de specialitate întocmește decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale, care se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul deciziei de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale este prevăzut în anexa nr. 5d) la ordin.

7. Copia deciziei se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

8. Decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale se emite în două exemplare, dintre care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit art. 47 din Codul de procedură fiscală, iar un exemplar se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

9. În cazul în care contribuabilul revine cu o nouă cerere, se reia procedura.

10. Dacă se constată, din oficiu sau ca urmare a solicitării contribuabilului, că un contribuabil a fost declarat inactiv ca urmare a unei erori, compartimentul de specialitate întocmește un referat, care conține în mod obligatoriu:

a) datele de identificare ale contribuabilului (denumirea, domiciliul fiscal, codul de identificare fiscală);

b) numărul și data deciziei prin care respectivul contribuabil a fost declarat inactiv;

c) dacă propunerea de scoatere din evidența contribuabililor inactivi/reactivați este făcută din oficiu de către organul fiscal sau ca urmare a unei cereri a contribuabilului (numărul și data cererii);

d) descrierea situației care a condus la înscrierea, din eroare, a contribuabilului în evidența contribuabililor declarați inactivi;

e) propunerea de îndreptare a erorii materiale.

11. Referatul se semnează de către persoana care l-a întocmit, se vizează de către conducătorul compartimentului de specialitate și se înaintează spre aprobare conducătorului organului fiscal în a cărui evidență fiscală este înregistrat contribuabilul. În cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, referatul se aprobă de directorul general adjunct care coordonează compartimentul de specialitate.

12. Pe baza referatului aprobat, compartimentul de specialitate întocmește decizia de îndreptare a erorii materiale, cu efect pentru viitor și pentru trecut. Decizia de îndreptare a erorii materiale, prevăzută în anexa nr. 5c) la ordin, se înaintează spre semnare directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz.

13. Copia deciziei se semnează de către persoanele implicate potrivit competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin prezenta procedură.

14. Decizia se emite în două exemplare, dintre care un exemplar se comunică contribuabilului, potrivit art. 47 din Codul de procedură fiscală, iar un exemplar se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

15. Procedura prevăzută la pct. 10 - 13 se desfășoară în maximum 5 zile lucrătoare.

16. Contribuabilii pentru care s-a îndreptat eroarea materială privind declararea inactivității fiscale se elimină din Registrul contribuabililor inactivi/reactivați și își păstrează calitatea de contribuabili activi pe toată perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de îndreptare a erorii materiale.

17. În cazul acestor contribuabili se anulează și scoaterea din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA. În acest caz, se menține data înregistrării în scopuri de TVA inițială, contribuabilul păstrându-și această calitate inclusiv pe perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de anulare a acesteia.

18. În cazul erorii materiale privind reactivarea, procedura de îndreptare a erorii materiale prevăzută de prezenta secțiune se aplică corespunzător.

19. În cazul contribuabililor pentru care s-a îndreptat eroarea materială privind reactivarea, se operează corespunzător în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, în sensul eliminării mențiunilor privind reactivarea, acești contribuabili păstrând calitatea de contribuabili inactivi de la data comunicării deciziei de declarare în inactivitate.

20. Pentru contribuabilii prevăzuți la pct. 19 care, în urma reactivării, au fost înregistrați în scopuri de TVA, organul fiscal anulează decizia de înregistrare, din oficiu, în scopuri de TVA.

21. Dacă, în urma solicitării depuse de contribuabil, se constată că respectivul contribuabil nu a fost declarat inactiv/reactivat ca urmare a unei erori, compartimentul de specialitate întocmește o notă care va cuprinde în mod obligatoriu motivația respingerii cererii. Nota se supune aprobării conducătorului organului fiscal în a cărui evidență fiscală este înregistrat contribuabilul. În cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, nota se aprobă de directorul general adjunct care coordonează compartimentul de specialitate.

22. Prevederile pct. 6 - 8 se aplică corespunzător.

23. Documentația care a stat la baza aprobării/respingerii cererii de îndreptare a erorii materiale se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

CAPITOLUL II Procedura de îndreptare a erorilor materiale pentru contribuabilii declarați inactivi, potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală, la propunerea organelor de inspecție fiscală

1. Îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală se realizează la solicitarea scrisă a reprezentantului legal al contribuabilului declarat inactiv. Cererea se depune la organul fiscal în a cărui evidență este înregistrat contribuabilul.

2. Compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal competent transmite cererea, spre soluționare, organului de inspecție fiscală competent, numai pentru contribuabilii declarați inactivi la propunerea organelor de inspecție fiscală.

3. Organul de inspecție fiscală, după primirea cererii, verifică dacă contribuabilul a fost declarat inactiv ca urmare a unei erori a organului de inspecție fiscală și în acest sens va efectua un control pentru verificarea realității datelor furnizate de contribuabil prin cerere.

La finalizarea controlului, organul de inspecție fiscală va întocmi un proces-verbal, la care va anexa documentele justificative care să ateste funcționarea la domiciliul fiscal declarat.

4. După derularea procedurilor prevăzute la *pct. 3*, organul de inspecție fiscală întocmește avizul, prevăzut în *anexa nr. 5g*) la ordin, privind propunerea de aprobare sau respingere, după caz, a cererii de îndreptare a erorii, care se semnează de către conducătorul organului de inspecție fiscală competent.

5. Avizul prevăzut la *pct. 4* se transmite, împreună cu procesul-verbal întocmit ca urmare a acțiunii de control, organului fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, în vederea întocmirii de către compartimentul de specialitate a Deciziei de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale sau a Deciziei de îndreptare a erorii materiale, după caz.

CAPITOLUL III Procedura de îndreptare a erorilor materiale pentru contribuabilii declarați inactivi, potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală, la propunerea Direcției generale antifraudă fiscală

1. Îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit *art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală* se realizează la solicitarea scrisă a reprezentantului legal al contribuabilului declarat inactiv. Cererea se depune la organul fiscal în a cărui evidență este înregistrat contribuabilul.

2. Compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal competent transmite cererea, spre soluționare, Direcției generale antifraudă fiscală.

3. Direcția generală antifraudă fiscală, după primirea cererii, verifică dacă contribuabilul a fost declarat inactiv ca urmare a unei erori a organului de control și în acest sens va efectua un control pentru verificarea realității datelor furnizate de contribuabil, prin cerere.

La finalizarea controlului, inspectorii antifraudă întocmesc un proces-verbal, la care anexează documentele justificative care atestă identificarea domiciliului fiscal și/sau funcționarea la domiciliul fiscal declarat.

4. După derularea procedurilor prevăzute la *pct. 3*, Direcția generală antifraudă fiscală întocmește avizul, prevăzut în *anexa nr. 5h*) la ordin, privind propunerea de aprobare sau respingere, după caz, a cererii de îndreptare a erorii, care se semnează de către conducătorul organului de control.

5. Avizul prevăzut la *pct. 4* se transmite, împreună cu procesul-verbal întocmit ca urmare a acțiunii de control, organului fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor în a cărui evidență este înregistrat respectivul contribuabil, în vederea întocmirii de către compartimentul de specialitate a Deciziei de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale sau a Deciziei de îndreptare a erorii materiale, după caz.

CAPITOLUL IV Procedura de emitere a Deciziei de îndreptare a erorii materiale/Deciziei de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale, în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală

1. Pe baza documentației organului de inspecție fiscală sau a Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central în a cărui evidență este înregistrat contribuabilul întocmește Decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale/Decizia de îndreptare a erorii materiale, după caz.

2. Dacă organul de inspecție fiscală sau Direcția generală antifraudă fiscală, după caz, propune respingerea cererii de îndreptare a erorii materiale, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale, care cuprinde, în mod obligatoriu, motivația organului de inspecție fiscală competent sau a Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, care se înaintează, spre semnare, directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale este prevăzut în *anexa nr. 5d*) la ordin.

3. Prevederile de la *cap. I secțiunea B pct. 7 și 8* se aplică corespunzător.

4. Dacă organul de inspecție fiscală sau Direcția generală antifraudă fiscală, după caz, propune aprobarea cererii de îndreptare a erorii materiale, compartimentul de specialitate întocmește Decizia de îndreptare a erorii materiale, cu efect pentru viitor și pentru trecut, care se înaintează, spre semnare,

directorului general al direcției generale regionale a finanțelor publice sau al Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz. Modelul Deciziei de îndreptare a erorii materiale este prevăzut în *anexa nr. 5c*) la ordin.

5. Prevederile de la *cap. I secțiunea B pct. 13 și 14* se aplică corespunzător.

CAPITOLUL V Dispoziții finale

La data radierii unui contribuabil, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central sisteză procedura în derulare. În acest sens se întocmește un referat motivat, care se arhivează la dosarul fiscal al contribuabilului.

ANEXA 4

PROCEDURĂ

de scoatere din evidența contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi a contribuabililor/plătitorilor radiați

1. Pentru contribuabilii care au fost declarați inactivi și care își încetează activitatea, Registrul contribuabililor inactivi/reactivați se actualizează corespunzător de către organele fiscale în a căror evidență fiscală aceștia sunt înregistrați.

2. În sensul prezentei proceduri, contribuabilii care își încetează activitatea, denumiți în continuare contribuabili radiați, sunt:

a) comercianții radiați din registrul comerțului;

b) ceilalți contribuabili, cu excepția comercianților, care la încetarea condițiilor care au generat înregistrarea fiscală au depus certificatul de înregistrare fiscală, în vederea anulării.

3. În prima zi a fiecărei luni, compartimentul de specialitate din cadrul organului fiscal central competent întocmește un referat, care conține în mod obligatoriu:

- datele de identificare ale contribuabililor radiați (denumirea, domiciliul fiscal, codul de identificare fiscală);

- numărul și data documentului care atestă radierea;

- data radierii;

- numărul și data deciziei prin care respectivii contribuabili au fost declarați inactivi;

- propunerea de scoatere din evidența contribuabililor declarați inactivi a contribuabililor radiați.

4. Referatul se avizează de către șeful de administrație adjunct - colectare, în cazul administrațiilor județene ale finanțelor publice/administrațiilor de sector ale finanțelor publice, șeful de administrație adjunct - colectare contribuabili mijlocii, în cazul administrației pentru contribuabili mijlocii, directorul general adjunct care coordonează compartimentul registrul contribuabililor, în cazul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, sau de conducătorul unității fiscale, după caz.

5. Pe baza referatului aprobat se întocmește lista cuprinzând datele de identificare ale contribuabililor declarați inactivi care au fost radiați din Registrul contribuabililor.

6. Listele avizate de conducătorul organului fiscal/directorul general adjunct și confirmate electronic se transmit în format electronic de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și de Direcția generală de administrare a marilor contribuabili către Direcția generală de tehnologia informației.

7. Procedura prevăzută la *pct. 3 - 6* se desfășoară în maximum 5 zile lucrătoare.

8. În prima zi de la primirea listelor prevăzute la *pct. 6*, Direcția generală de tehnologia informației verifică fiecare contribuabil din liste prin raportare la informațiile existente în Registrul contribuabililor la nivel central și, în situația confirmării radierii, operează în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, înscriind, pentru fiecare contribuabil din listă, data radierii. În cazul în care se constată că unii contribuabili nu figurează ca fiind radiați în Registrul contribuabililor la nivel central, Direcția generală de tehnologia informației transmite, în format electronic, direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice și Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz, lista contribuabililor care se află în această situație.

9. Contribuabililor declarați inactivi, care au fost radiați, li se păstrează istoricul în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, pe o perioadă de 5 ani începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care au fost radiați.

Sigla D.G.R.F.P./ D.G.A.M.C.	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	Adresa:
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice	Tel.:
	Direcția generală de administrare a marilor contribuabili	Fax:
	Nr. /	E-mail:

DECIZIE DE DECLARARE ÎN INACTIVITATE

Către: Denumirea
 Domiciliul fiscal: localitatea, str. nr., bl.,
 ap., et., județul/sectorul
 Cod de identificare fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 1 lit. a - g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), vă aducem la cunoștință că, începând cu data comunicării prezentei decizii, sunteți declarat inactiv.

Motivația declarării în inactivitate fiscală

În termen de 5 zile de la data comunicării prezentei decizii, veți fi înscris în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, afișat pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, www.anaf.ro, la secțiunea Informații publice. Prezenta decizie produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, conform art. 92 alin. 13 din Codul de procedură fiscală.

Menționăm că, începând cu data declarării în inactivitate fiscală, sunt aplicabile prevederile art. 11 alin. 6 și 7 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, după caz.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. 5 din O.G. nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, aprobată cu modificări prin Legea nr. 327/2015, inactivitatea fiscală se înscrie atât în cazierul fiscal al contribuabilului declarat inactiv, cât și al reprezentanților legali sau reprezentanților desemnați ai acestuia, cu excepția inactivității fiscale declarate ca urmare a înscrierii inactivității temporare la registrul comerțului, prevăzută în Codul de procedură fiscală.

Împotriva prezentei decizii se poate formula contestație la organul fiscal emitent, în termen de 45 de zile de la data comunicării, în conformitate cu dispozițiile art. 270 alin. 1 și art. 272 alin. 6 din Codul de procedură fiscală.

Director general
 Numele și prenumele
 Semnătura și ștampila unității
 Cod 14.13.26.90

www.anaf.ro

Sigla D.G.R.F.P./ D.G.A.M.C.	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	Adresa:
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice	Tel.:
	Direcția generală de administrare a marilor contribuabili	Fax:
	Nr. /	E-mail:

DECIZIE DE REACTIVARE

Către: Denumirea
 Domiciliul fiscal: localitatea, str. nr., bl.,
 ap., et., județul/sectorul
 Cod de identificare fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 5 - 8 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), vă aducem la cunoștință că, începând cu data comunicării prezentei decizii, sunteți reactivat.

În termen de 5 zile de la data comunicării prezentei decizii, veți fi înscris în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, afișat pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, www.anaf.ro, la secțiunea Informații publice. Prezenta decizie produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, conform art. 92 alin. 13 din Codul de procedură fiscală.

În situația în care, înaintea declarării inactivității fiscale, aveți calitatea de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, după reactivare veți solicita înregistrarea în scopuri de TVA, potrivit art. 316 alin. 12 lit. a din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Înregistrarea în scopuri de TVA se consideră valabilă începând cu data comunicării Deciziei de înregistrare în scopuri de TVA.

Împotriva prezentei decizii se poate formula contestație la organul fiscal emitent, în termen de 45 de zile de la data comunicării, în conformitate cu dispozițiile art. 270 alin. 1 și art. 272 alin. 6 din Codul de procedură fiscală.

Director general
Numele și prenumele
Semnătura și ștampila unității
Cod 14.13.26.91

| www.anaf.ro |

ANEXA 5c)

	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	Adresa:
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
Sigla	Direcția Generală Regională a Finanțelor	Tel.:
D.G.R.F.P./	Publice	
D.G.A.M.C.	Direcția generală de administrare a	Fax:
	marilor contribuabili	
	Nr. /	E-mail:

DECIZIE DE ÎNDREPTARE A ERORII MATERIALE

Către: Denumirea
Domiciliu fiscal: localitatea, str. nr.,
bl., ap. ... et., județul/sectorul
Cod de identificare fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 9 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), întrucât s-a constatat că ați fost declarat inactiv/reactivat din eroare, vă comunicăm anularea Deciziei de declarare în inactivitate/Deciziei de reactivare nr. din data de/a poziției nr. din Lista contribuabililor declarați inactivi/reactivați, aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. din data de, cu efect pentru viitor și pentru trecut.

Împotriva prezentei decizii se poate formula contestație la organul fiscal emitent, în termen de 45 de zile de la data comunicării, în conformitate cu dispozițiile art. 270 alin. 1 și art. 272 alin. 6 din Codul de procedură fiscală.

Director general
Numele și prenumele
Semnătura și ștampila unității
Cod 14.13.26.92

| www.anaf.ro |

	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	Adresa:
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
Sigla	Direcția Generală Regională a Finanțelor	Tel.:
D.G.R.F.P./	Publice	
D.G.A.M.C.	Direcția generală de administrare a	Fax:
	marilor contribuabili	
	Nr. /	E-mail:

DECIZIE DE RESPINGERE
a cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale

Către: Denumirea
Domiciliu fiscal: localitatea, str. nr.,
bl., ap., et. ... județul/sectorul
Cod de identificare fiscală

Ca urmare a Cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale nr. din data de și având în vedere dispozițiile art. 92 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), precum și prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.846/2015 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 92 din Codul de procedură fiscală, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare, prin prezenta decizie vă comunicăm că cererea dumneavoastră a fost respinsă.

Motivația respingerii cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale
.....
.....
.....
.....

Împotriva prezentei decizii se poate formula contestație la organul fiscal emitent, în termen de 45 de zile de la data comunicării, în conformitate cu dispozițiile art. 270 alin. 1 și art. 272 alin. 6 din Codul de procedură fiscală.

Director general
Numele și prenumele
Semnătura și ștampila unității
Cod 14.13.26.93

www.anaf.ro

	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
	Direcția Generală Regională a Finanțelor	Adresa:
	Publice	
Sigla	Direcția generală de administrare a	
D.G.R.F.P./	marilor contribuabili	
D.G.A.M.C.	Administrația Județeană a Finanțelor	Tel.:
	Publice	
	Administrația pentru Contribuabili	Fax:
	Mijlocii	
	Administrația Sectorului	
	a Finanțelor Publice	
	Unitatea fiscală	E-mail:
	Nr. /	

NOTIFICARE

privind îndeplinirea condițiilor pentru declararea ca inactiv, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a și lit. f/g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare

În conformitate cu prevederile art. 92 alin. 1 lit. a și lit. f/g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), vă comunicăm că sunteți inclus în lista contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi.

┌┐ Pentru a nu fi declarat inactiv, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a din Codul de procedură fiscală, aveți obligația îndeplinirii tuturor obligațiilor declarative înscrise în vectorul fiscal, în termen de 15 zile de la data primirii prezentei notificări.

┌┐ Pentru a nu fi declarat inactiv, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. f/g din Codul de procedură fiscală, aveți obligația clarificării situației în care vă aflați, în termen de 30 de zile de la data primirii prezentei notificări.

De asemenea, vă comunicăm că, potrivit art. 4 alin. 5 din O.G. nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, aprobată cu modificări prin Legea nr. 327/2015, inactivitatea fiscală se înscrie atât în cazierul fiscal al contribuabilului declarat inactiv, cât și al reprezentanților legali sau reprezentanților desemnați ai acestuia.

Pentru informații suplimentare în legătură cu această notificare, persoana care poate fi contactată este dna/dl, la sediul nostru sau la numărul de telefon, între orele

În speranța că veți da curs solicitării noastre, vă mulțumim.

Conducătorul unității fiscale/Șef administrație adjunct colectare/Director general adjunct

Numele și prenumele

Semnătura și ștampila unității

Cod 14.13.07.99/1

www.anaf.ro

ANEXA 5f)

	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	
	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice	Adresa:
Sigla	Direcția generală de administrare a marilor contribuabili	
D.G.R.F.P./	Administrația Județeană a Finanțelor Publice	Tel.:
D.G.A.M.C.	Administrația pentru Contribuabili Mijlocii	Fax:
	Administrația Sectorului	
	a Finanțelor Publice	
	Unitatea fiscală	E-mail:
	Nr. /	

NOTIFICARE

privind neconcordanțe între documentele furnizate și evidența fiscală

Către: Denumirea,
Domiciliu fiscal: localitatea, str. nr.,
bl., ap., et., județul/sectorul,
Cod de identificare fiscală

Din analiza cererii dumneavoastră de eliminare din Registrul contribuabililor inactivi/reactivați, ca urmare a unei erori, a rezultat că există neconcordanțe între

datele furnizate de dumneavoastră în cerere și evidențele fiscale, privind depunerea formularelor:

100 "Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat"

112 "Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate"

101 "Declarație privind impozitul pe profit"

300 "Decont de taxă pe valoarea adăugată"

301 "Decont special de taxă pe valoarea adăugată"

390 VIES "Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare de bunuri"

394 "Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național", precum și/sau plata următoarelor obligații fiscale:

.....
.....
.....
.....

Vă rugăm ca, în termen de 15 zile de la data primirii prezentei notificări, să vă prezentați la sediul nostru, în vederea clarificării acestei situații.

Pentru informații suplimentare în legătură cu această notificare, persoana care poate fi contactată este dna/dl, la sediul nostru sau la numărul de telefon, între orele

În cazul în care nu veți da curs solicitării în termenul menționat mai sus, cererea dumneavoastră va fi respinsă.

Conducătorul unității fiscale/Șef administrație adjunct colectare/Director general adjunct

Numele și prenumele

Semnătura și ștampila unității

Cod 14.13.07.99/2

www.anaf.ro

ANEXA 5g)

Sigla D.G.R.F.P./ D.G.A.M.C.	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE		
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	Adresa:	
	Direcția generală de administrare a marilor contribuabili/ Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice		
	Administrația Județeană a Finanțelor Publice	Tel.:	
	Administrația Fiscală pentru Contribuabili Mijlocii - DGRFP București	Fax:	
	Administrația Sectorului a Finanțelor Publice	E-mail:	
	Nr. /		

AVIZ

privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru organele de inspecție fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 1 lit. b sau c/art. 92 alin. 5/art. 92 alin. 9 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm propunerea de:

a) declarare a inactivității fiscale;

- b) aprobare/respingere a solicitării de reactivare;
c) aprobare/respingere a solicitării de îndreptare a erorii materiale a contribuabilului:

Denumirea
Domiciliu fiscal: localitatea, str. nr., bl.,
ap., et., județul/sectorul
Cod de identificare fiscală

Motivația propunerii
.....
.....
.....
.....

Conducătorul organului de inspecție fiscală
Numele și prenumele
Semnătura și ștampila unității
Cod 14.13.26.99/a

www.anaf.ro

ANEXA Nr. 5h)

Sigla
D.G.A.F.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Agencia Națională de Administrare Fiscală
Direcția generală antifraudă fiscală
Nr. /

Adresa:
Tel.:
Fax:
E-mail:

AVIZ

privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru Direcția generală antifraudă fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 1 lit. b/art. 92 alin. 1 lit. c/art. 92 alin. 5/art. 92 alin. 9 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm propunerea de:

- a) declarare a inactivității fiscale;
b) aprobare/respingere a solicitării de reactivare;
c) aprobare/respingere a solicitării de îndreptare a erorii materiale a contribuabilului:

Denumirea
Domiciliu fiscal: localitatea, str. nr., bl.,
ap., et., județul/sectorul
Cod de identificare fiscală

Motivația propunerii
.....
.....
.....
.....

Inspector general antifraudă
Numele și prenumele
Semnătura și ștampila unității
Cod 14.13.07.99/d.i.

www.anaf.ro

	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE	
	Agencia Națională de Administrare Fiscală	Adresa:
	Direcția generală de administrare a marilor contribuabili/	
Sigla	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice	
D.G.R.F.P./	Administrația Județeană a Finanțelor Publice	Tel.:
D.G.A.M.C.	Administrația Fiscală pentru Contribuabili Mijlocii - DGRFP București	Fax:
	Administrația Sectorului	E-mail:
	a Finanțelor Publice	
	Nr. /	

ÎNȘTIINȚARE

privind constatarea situațiilor prevăzute la art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală, de către organele de inspecție fiscală

Având în vedere dispozițiile art. 92 alin. 1 lit. d - g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), vă înștiințăm că respectivul contribuabil se află în una dintre următoarele situații:

- a) inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului;
- b) durata de funcționare a societății este expirată;
- c) societatea nu mai are organe statutare;
- d) durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.

Denumirea

Domiciliul fiscal: localitatea, str. nr., bl., ap., et., județul/sectorul

Codul de identificare fiscală

Față de cele de mai sus, vă rugăm să luați măsurile necesare în vederea aplicării prevederilor art. 92 din Codul de procedură fiscală.

Conducătorul organului de inspecție fiscală

Numele și prenumele

Semnătura și ștampila unității

Cod 14.13.07.05

www.anaf.ro

ANEXA 6

Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularelor

Decizie de declarare în inactivitate

1. Denumire: Decizie de declarare în inactivitate
2. Cod: 14.13.26.90
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează pentru declararea stării de inactivitate a contribuabililor.
8. Se întocmește în două exemplare de către organul fiscal competent.
9. Circulă:
 - originalul la contribuabil;
 - copia la organul fiscal.
10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Decizie de reactivare

1. Denumire: Decizie de reactivare
2. Cod: 14.13.26.91
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează pentru reactivarea contribuabililor declarați inactivi.
8. Se întocmește în două exemplare de către organul fiscal competent.
9. Circulă:
 - originalul la contribuabil;
 - copia la organul fiscal.
10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Decizie de îndreptare a erorii materiale

1. Denumire: Decizie de îndreptare a erorii materiale
2. Cod: 14.13.26.92
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează pentru anularea deciziei de declarare în inactivitate/reactivare.
8. Se întocmește în două exemplare de către organul fiscal competent.
9. Circulă:
 - originalul la contribuabil;
 - copia la organul fiscal.
10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Decizie de respingere a cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale

1. Denumire: Decizie de respingere a cererii de reactivare/îndreptare a erorii materiale
2. Cod: 14.13.26.93
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează pentru respingerea cererii de reactivare și a cererii de îndreptare a erorii materiale.
8. Se întocmește în două exemplare de către organul fiscal competent.
9. Circulă:
 - originalul la contribuabil;
 - copia la organul fiscal.
10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Notificare privind îndeplinirea condițiilor pentru declararea ca inactiv, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a și lit. f/g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare

1. Denumire: Notificare privind îndeplinirea condițiilor pentru declararea ca inactiv, potrivit prevederilor art. 92 alin. 1 lit. a și lit. f/g din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare

2 Cod: 14.13.07.99/1

3. Format: A4/t1

4. Se tipărește:

- într-o singură culoare;
- se utilizează echipament informatic pentru editare.

5. U.M.: o filă

6. Se difuzează gratuit.

7. Se utilizează pentru notificarea contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a fi declarați inactivi.

8. Se întocmește în: două exemplare de către organul fiscal competent.

9. Circulă:

- originalul la contribuabil;
- copia la organul fiscal.

10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Notificare privind neconcordanțe între documentele furnizate și evidența fiscală

1. Denumire: Notificare privind neconcordanțe între documentele furnizate și evidența fiscală

2. Cod: 14.13.07.99/2

3. Format: A4/t1

4. Se tipărește:

- într-o singură culoare;
- se utilizează echipament informatic pentru editare.

5. U.M.: o filă

6. Se difuzează gratuit.

7. Se utilizează pentru notificarea contribuabililor care solicită reactivarea/ștergerea din evidența contribuabililor inactivi ca urmare a unei erori.

8. Se întocmește în două exemplare de către organul fiscal competent.

9. Circulă:

- originalul la contribuabil;
- copia la organul fiscal.

10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru organele de inspecție fiscală

1. Denumire: Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru organele de inspecție fiscală

2. Cod: 14.13.26.99/a

3. Format: A4/t1

4. Se tipărește:

- într-o singură culoare;
- se utilizează echipament informatic pentru editare.

5. U.M.: o filă

6. Se difuzează gratuit.

7. Se utilizează în vederea declarării în inactivitate/reactivării contribuabililor, precum și în vederea îndreptării erorii materiale;

8. Se întocmește în două exemplare de către organul de inspecție fiscală competent.

9. Circulă:

- originalul la organul fiscal competent care întocmește decizia de declarare în inactivitate;
- copia la organul de inspecție fiscală.

10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru Direcția generală antifraudă fiscală

1. Denumire: Aviz privind propunerea de declarare în inactivitate potrivit art. 92 alin. 1 lit. b sau c din Codul de procedură fiscală/de reactivare/de îndreptare a erorii materiale, pentru Direcția generală antifraudă fiscală
2. Cod: 14.13.07.99/d.i.
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează în vederea declarării în inactivitate/reactivării contribuabililor, precum și în vederea îndreptării erorii materiale.
8. Se întocmește în două exemplare de către Direcția generală antifraudă fiscală.
9. Circulă:
 - originalul la organul fiscal competent care întocmește decizia de declarare în inactivitate;
 - copia la Direcția generală antifraudă fiscală.
10. Se păstrează la dosarul fiscal al contribuabilului.

Înștiințare privind constatarea situațiilor prevăzute la art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală, de către organele de inspecție fiscală

1. Denumire: Înștiințare privind constatarea situațiilor prevăzute la art. 92 alin. 1 lit. d - g din Codul de procedură fiscală, de către organele de inspecție fiscală
2. Cod: 14.13.07.05
3. Format: A4/t1
4. Se tipărește:
 - într-o singură culoare;
 - se utilizează echipament informatic pentru editare.
5. U.M.: o filă
6. Se difuzează gratuit.
7. Se utilizează de către organul de inspecție fiscală pentru înștiințarea organului fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor.
8. Se întocmește în două exemplare de către organul de inspecție fiscală competent.
9. Circulă:
 - originalul la organul fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor;
 - copia la organul de inspecție fiscală.
10. Se păstrează:
 - exemplarul 1 la organul fiscal cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor;
 - exemplarul 2 la procesul-verbal.

NOTĂ:

În spațiul în care este menționată sigla Direcției generale regionale a finanțelor publice/Direcției generale de administrare a marilor contribuabili/Direcției generale antifraudă fiscală se va insera, la editarea fiecărui formular, sigla Direcției generale regionale a finanțelor publice care coordonează organul fiscal competent/Direcției generale de administrare a marilor contribuabili/Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, aprobată prin *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.504/2013 privind aprobarea modelului și caracteristicilor siglelor utilizate la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările ulterioare.*

ANEXA 7

Organizarea Registrului contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

1. Se organizează evidența contribuabililor declarați inactivi/reactivați în cadrul Registrului contribuabililor inactivi/reactivați, cu următoarea structură:

- a) datele de identificare a contribuabilului:
- denumirea contribuabilului;
 - codul de identificare fiscală;
 - domiciliul fiscal;
- b) situația curentă a contribuabilului, care cuprinde, după caz, informații referitoare la:
- b1) date privind declararea inactivității fiscale:
- data declarării ca inactiv (zz/ll/aa), și anume data comunicării Deciziei de declarare în inactivitate contribuabilului;
 - numărul și data Deciziei de declarare în inactivitate;
 - organul fiscal care a emis Decizia de declarare în inactivitate;
 - data înscrierii inactivității fiscale în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați;
 - data anulării codului de înregistrare în scopuri de TVA (zz/ll/aa);
- b2) date privind reactivarea:
- data reactivării ca urmare a îndeplinirii condițiilor de reactivare (zz/ll/aa), și anume data comunicării Deciziei de reactivare;
 - numărul și data Deciziei de reactivare;
 - data înscrierii Deciziei de reactivare în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați;
 - organul fiscal care a emis Decizia de reactivare;
 - data reînregistrării în scopuri de TVA;
- b3) date privind încetarea activității/radierii contribuabilului:
- data încetării activității/radierii;
- c) situația anterioară a contribuabilului (istoricul), care cuprinde, după caz:
- perioadele anterioare de inactivitate [de la (zz/ll/aa) până la (zz/ll/aa)].
- Pentru fiecare perioadă de inactivitate se vor menționa data anulării codului de TVA, data reînregistrării în scopuri de TVA și decizia prin care a fost declarat inactiv sau a fost reactivat, după caz;
- data radierii.
- 2.1. Registrul contribuabililor inactivi/reactivați se actualizează în termen de 5 zile de la data comunicării fiecărei decizii de declarare în inactivitate, reactivare sau a deciziei de îndreptare a erorii materiale.
- 2.2. Erorile de operare în Registrul contribuabililor declarați inactivi/reactivați se corectează de către Direcția generală de tehnologia informației, în baza unui referat motivat, avizat de către conducătorul compartimentului de specialitate și aprobat de către conducătorul organului fiscal.
3. Registrul contribuabililor inactivi/reactivați se actualizează cu contribuabilii radiați, înscriind pentru fiecare contribuabil data radierii/încetării activității. Contribuabilii radiați se mențin în evidența contribuabililor declarați inactivi 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care au fost radiați.
4. Registrul contribuabililor inactivi/reactivați se afișează pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, www.anaf.ro, la secțiunea Informații publice.

***Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 20 din 7 ianuarie 2016
privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a
anexelor de fundamentare a acestuia***

Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 16 din 8 ianuarie 2016

Art. 1

Se aprobă formatul și structura bugetului de venituri și cheltuieli, anexele de fundamentare a acestuia, precum și instrucțiunile de completare, prevăzute în *anexele nr. 1 - 6*.

Art. 2

Începând cu data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, operatorii economici cărora le sunt aplicabile prevederile *O.G. nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară*, aprobată cu completări prin *Legea nr.*

47/2014, cu modificările și completările ulterioare, au obligația întocmirii bugetelor de venituri și cheltuieli în formatul prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 3

Anexele nr. 1 - 6 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 5

La data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, se abrogă *Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, și al ministrului delegat pentru buget nr. 2.032/2013 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 23 decembrie 2013.

ANEXA 1

AUTORITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE/LOCALE
 Operatorul economic
 Sediul/Adresa
 Cod unic de înregistrare

**BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
 pe anul**

- mii lei -

		INDICATORI	Nr. rd.	Realizat/ Preliminat an precedent (N-1)	Propuneri an curent (N)	% an N+1	Estimări an N+1	Estimări an N+2	% 9=10= 7/8/7 5	
0	1	2	3	4	5	6= 5/ 4	7	8	9	10
I		VENITURI TOCALE (Rd. 1 = Rd. 2 + Rd. 5 + Rd. 6)	1							
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2							
		a) subvenții, cf. prevederi- lor legale în vigoare	3							
		b) transfe- ruri, cf. prevederi- lor legale în vigoare	4							
	2	Venituri financiare	5							
	3	Venituri extraordinare	6							
II		CHELTUIELI	7							

	TOTALE (Rd. 7 = Rd. 8 + Rd. 20 + Rd. 21)								
1	Cheltuieli de exploatare, din care:	8							
	A. cheltuieli cu bunuri și servicii	9							
	B. cheltuieli cu impozite, taxe și vărsăminte asimilate	10							
	C. cheltuieli cu personalul, din care:	11							
	C0 Cheltuieli de natură salarială (Rd. 13 + Rd. 14)	12							
	C1 ch. cu salariile	13							
	C2 bonusuri	14							
	C3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	15							
	cheltuieli cu plăți compensato- rii aferente disponibi- lizărilor de personal	16							
	C4 Cheltuieli aferente contractu- lui de mandat și a altor organe de conducere și control, comisii și comitete	17							
	C5 cheltuieli cu asigurările și protecția	18							

		socială, fondurile speciale și alte obligații legale							
	D.	alte cheltuieli de exploatare	19						
	2	Cheltuieli financiare	20						
	3	Cheltuieli extraordinare	21						
III		REZULTATUL BRUT (profit/ pierdere)	22						
IV		IMPOZIT PE PROFIT	23						
V		PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	24						
	1	Rezerve legale	25						
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	26						
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	27						
	4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plătii dobânzilor,	28						

	comisioanelor și altor costuri afereente acestor împrumuturi								
5	Alte repartizări prevăzute de lege	29							
6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29	30							
7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	31							
8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende cuenite acționarilor, în cazul societăților/ companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	32							
a)	- dividende cuenite bugetului de stat	33							
b)	- dividende cuenite bugetului	33a							

		local							
	c)	- dividende cuvenite altor acționari	34						
	9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd. 31 - Rd. 32 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	35						
VI		VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	36						
VII		CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	37						
	a)	cheltuieli materiale	38						
	b)	cheltuieli cu salariile	39						
	c)	cheltuieli privind prestările de servicii	40						
	d)	cheltuieli cu reclamă și publicitate	41						
	e)	alte cheltuieli	42						
VIII		SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	43						
	1	Alocații de la buget	44						
		alocații bugetare afere plății angaja- mentelor din anii anteriori	45						

IX		CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	46						
X		DATE DE FUNDAMENTARE	47						
	1	Nr. de personal prognosticat la finele anului	48						
	2	Nr. mediu de salariați total	49						
	3	Câștigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială*)	50						
	4	Câștigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd. 13 / Rd. 49) / 12 * 1000	51						
	5	Productivita- tea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/ persoană) (Rd. 2 / Rd. 49)	52						
	6	Productivita- tea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite/ persoană)	53						
	7	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd. 7 / Rd. 1) x 1000	54						

	c1) Elemente de calcul a productivității muncii în unități fizice, din care	158				x	x	x		
	- cantitatea de produse finite (QPF)	159				x	x	x		
	- preț mediu (p)	160				x	x	x		
	- valoare = QPF x p	161				x	x	x		
	- pondere în venituri totale de exploatare = Rd. 161 / Rd. 2	162				x	x	x		
7	Plăți restante	163								
8	Creanțe restante, din care:	164								
	- de la operatori cu capital integral/majoritar de stat	165								
	- de la operatori cu capital privat	166								
	- de la bugetul de stat	167								
	- de la bugetul local	168								
	- de la alte entități	169								
9	Credite pentru finanțarea activității curente (soldul rămas de rambursat)	170								

* în limita prevăzută la art. 25 alin. 3 lit. b din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

CONDUCĂTORUL UNITĂȚII,

CONDUCĂTORUL COMPARTIMENTULUI
FINANCIAR CONTABIL

ANEXA 3

Gradul de realizare a veniturilor totale

- mii lei -

Nr. crt.	Indicatori	Prevederi an N-2		%	Prevederi an precedent (N-1)		%
		Aprobat	Realizat		Aprobat	Realizat	
0	1	2	3	4	5	6	7
I.	Venituri totale (rd. 1 + rd. 2 + rd. 3)*), din care:						
1.	Venituri din exploatare*)						

2.	Venituri financiare						
3.	Venituri extraordinare						

* Veniturile totale și veniturile din exploatare vor fi diminuate cu sumele primite de la bugetul de stat.

Conducătorul unității,
.....

Conducătorul compartimentului
financiar-contabil,
.....

ANEXA 4

Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare

- mii lei -

0	1	INDICATORI	Data finalizării investiției	an precedent (N-1)		Valoare		
				Aprobat	Realizat/ Preliminat	an curent (N)	an N+1	an N+2
0	1	2	3	4	5	6	7	8
I		SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:						
	1	Surse proprii, din care:						
		a) - amortizare						
		b) - profit						
	2	Alocații de la buget						
	3	Credite bancare, din care:						
		a) - interne						
		b) - externe						
	4	Alte surse, din care:						
		- (denumire sursă)						
		- (denumire sursă)						
II		CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII, din care:						
	1	Investiții în curs, din care:						
		a) pentru bunurile proprietatea privată a operatorului economic:						
		- (denumire obiectiv)						
		- (denumire obiectiv)						
		b) pentru bunurile de natura domeniului public al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						

	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	c) pentru bunurile de natura domeniului privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	d) pentru bunurile luate în concesiune, închiriate sau în locație de gestiune, exclusiv cele din domeniul public sau privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
2	Investiții noi, din care:						
	a) pentru bunurile proprietatea privată a operatorului economic:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	b) pentru bunurile de natura domeniului public al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	c) pentru bunurile de natura domeniului privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	d) pentru bunurile luate în concesiune, închiriate sau în locație de gestiune, exclusiv cele din						

	domeniul public sau privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
3	Investiții efectuate la imobilizările corporale existente (modernizări), din care:						
	a) pentru bunurile proprietatea privată a operatorului economic:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	b) pentru bunurile de natura domeniului public al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	c) pentru bunurile de natura domeniului privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
	d) pentru bunurile luate în concesiune, închiriate sau în locație de gestiune, exclusiv cele din domeniul public sau privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale:						
	- (denumire obiectiv)						
	- (denumire obiectiv)						
4	Dotări (alte achiziții de imobilizări corporale)						
5	Rambursări de rate aferente creditelor pentru investiții, din care:						

	a) - interne								
	b) - externe								

CONDUCĂTORUL UNITĂȚII,

CONDUCĂTORUL
COMPARTIMENTULUI FINANCIAR
CONTABIL

ANEXA 5

Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și reducere a plăților restante

Semnificația coloanelor din tabelul de mai jos este următoarea:

a - Rezultat brut

b - Plăți restante

- mii lei -

Nr. crt.	Măsuri	Termen de realizare	An precedent (N-1)		An curent (N)		An N+1		An N+2	
			Preliminat/Realizat		Influențe (+/-)		Influențe (+/-)		Influențe (+/-)	
			a (+/-)	b	a	b	a	b	a	b
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pct. I	Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și reducere a plăților restante									
1	Măsura 1		X	X						
2	Măsura 2		X	X						
	Măsura n		X	X						
	TOTAL pct. I		X	X						
Pct. II	Cauze care diminuează efectul măsurilor prevăzute la pct. I									
1	Cauza 1		X	X						
2	Cauza 2		X	X						
	Cauza n		X	X						
	TOTAL pct. II		X	X						
Pct. III	TOTAL GENERAL pct. I + pct. II									

Conducătorul unității,
.....

Conducătorul compartimentului
financiar-contabil,
.....

INSTRUCȚIUNI

pentru completarea bugetului de venituri și cheltuieli și a anexelor de fundamentare a acestuia de către operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

Operatorii economici prevăzuți în *O.G. nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară*, aprobată cu completări prin *Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare*, vor întocmi formularul de buget de venituri și cheltuieli și anexele de fundamentare a acestuia, potrivit prevederilor prezentului ordin.

I. Cadrul general privind bugetul de venituri și cheltuieli

• *Anexa nr. 1* - Bugetul de venituri și cheltuieli - se aprobă în conformitate cu prevederile legale în vigoare și se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I, numai coloana aferentă anului curent, respectiv "Propuneri an curent" (N).

În procedura de avizare și aprobare, bugetul de venituri și cheltuieli va fi însoțit de următoarele anexe de fundamentare, denumite după cum urmează:

• *Anexa nr. 2* - Detalierea indicatorilor economico-financiari prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli și repartizarea pe trimestre a acestora

• *Anexa nr. 3* - Gradul de realizare a veniturilor totale

• *Anexa nr. 4* - Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare

• *Anexa nr. 5* - Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și reducere a plăților restante

Anexele nr. 1 - 5 vor fi întocmite de toți operatorii economici cărora li se aplică prevederile *O.G. nr. 26/2013*.

Anexele de fundamentare nr. 2 - 5 nu se publică în Monitorul Oficial al României.

II. Reguli generale privind întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli și a anexelor de fundamentare

1. Bugetul de venituri și cheltuieli - *anexa nr. 1* - cuprinde indicatorii economico-financiari programați pentru anul curent și estimați pentru următorii 2 ani.

2. La estimarea indicatorilor economico-financiari pentru anul curent se va avea în vedere nivelul preliminar/realizat al acestora din anul precedent sau nivelul realizat din ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale în vigoare, după caz.

3. Pentru indicatorii la care în anul curent se modifică modalitatea de calcul, pentru comparabilitate se va utiliza aceeași metodă de determinare ca în anul precedent.

4. Pentru indicatorii economico-financiari care se modifică semnificativ față de anul precedent și pentru alți indicatori menționați distinct în prezentele instrucțiuni, operatorul economic va justifica aceste modificări într-o notă de fundamentare, semnată de persoanele autorizate, și care va fi prezentată împreună cu *anexele nr. 1 - 5*. În nota de fundamentare se va menționa că proiectul bugetului de venituri și cheltuieli a fost supus controlului financiar de gestiune conform *H.G. nr. 1.151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune*.

5. Bugetul de venituri și cheltuieli (*anexa nr. 1*), precum și *anexele de fundamentare nr. 2 - 5* vor fi prezentate organelor administrației publice centrale ori locale, după caz, în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea sau în portofoliul cărora se află, în vederea avizării, atât pe suport hârtie, cât și în format electronic (Excel).

6. Veniturile și cheltuielile totale se estimează astfel încât indicele de creștere a cheltuielilor totale, de regulă, să nu depășească indicele de creștere a veniturilor totale.

7. Nivelul indicatorilor economico-financiari prevăzut în *anexele nr. 1 - 5* poate fi modificat, cu aprobarea Consiliului de administrație, cu excepția indicatorilor pentru a căror rectificare sunt aplicabile prevederile *art. 10, alin. 2 din O.G. nr. 26/2013*.

8. Structura indicatorilor economico-financiari din *anexele de fundamentare nr. 2 - 5* poate fi adaptată de către operatorii economici, instituțiile inițiatoare și instituțiile avizatoare, după caz, în funcție de specificul activității operatorului economic, precum și ca urmare a aplicării Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, după caz.

9. La completarea *anexelor de fundamentare nr. 2 - 5* vor fi avute în vedere prevederile *Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare*, cu privire la conținutul economic al indicatorilor economico-financiari, precum și ale altor acte normative în vigoare, incidente.

III. Modul de completare a bugetului de venituri și cheltuieli - anexa nr. 1 a anexelor de fundamentare nr. 2 - 5 și corelarea indicatorilor economico-financiari

„1. Anexa nr. 1 - "Bugetul de venituri și cheltuieli"

Se va completa conform cerințelor din structura acesteia și în corelație cu indicatorii economico-financiari din *anexele de fundamentare nr. 2 - 5*, după caz.

La completarea *anexei nr. 1* se vor avea în vedere și următoarele corelații:

- Rd. 12, col. 4 și 5 din anexa nr. 1 = rd. 87, col. 5 și 6 din *anexa nr. 2*;
- Rd. 13, col. 4 și 5 din anexa nr. 1 = rd. 88, col. 5 și 6 din *anexa nr. 2*.

Repartizarea profitului brut contabil se va face potrivit *O.G. nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, cu modificările și completările ulterioare*, altor acte normative speciale și altor prevederi legale.

La rândul 31 se va completa participarea salariaților la profit, pentru care se constituie provizion potrivit prevederilor legale.

Repartizarea profitului se va face fără a se lua în calcul participarea salariaților la profit, rândul 31 completându-se numai pentru evidențierea statistică a acesteia.

Repartizarea profitului prevăzută la rândurile 25 - 35 se va determina prin reîntregirea profitului contabil rămas după deducerea impozitului pe profit cu suma prevăzută la rândul 31.

• Rd. 46 "Cheltuieli pentru investiții" <=/ rd. 43 "Surse de finanțare a investițiilor" - rd. 45 "Alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori"

2. Anexa de fundamentare nr. 2 - "Detalierea indicatorilor economico-financiari prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli și repartizarea pe trimestre a acestora" - are rolul de a fundamenta în structură și trimestrial nivelul indicatorilor economico-financiari din bugetul de venituri și cheltuieli prevăzuți în anexa nr. 1.

Se va completa conform cerințelor din structura acesteia în corelație cu indicatorii economico-financiari din celelalte anexe, după caz, și următoarelor precizări:

a) rd. (87) - Cheltuieli de natură salarială - cheltuielile cu salariile și bonusurile acordate salariaților în bani și/sau natură, în condițiile legii;

b) rd. (90) - Cheltuieli cu sporuri, prime și alte bonificații aferente salariului de bază prevăzute de CCM - se va completa cu valoarea totală a sporurilor, primelor și a tuturor bonificațiilor, care se raportează la salariul de bază și se acordă conform contractului colectiv de muncă (CCM);

c) rd. (91) - alte bonificații conform CCM - se va completa cu valoarea tuturor bonificațiilor acordate conform CCM, dar care nu se determină prin raportare la salariul de bază;

d) rd. (92) - Bonusuri - se va completa cu valoarea avantajelor acordate salariaților, în scop personal, în bani și/sau în natură, conform prevederilor legale și ale contractului colectiv sau individual de muncă;

e) rd. (104) - rd. (112) - Cheltuieli aferente contractului de mandat și a altor organe de conducere și control, comisii și comitete - pentru aceste cheltuieli se va prezenta în Nota de fundamentare modul de determinare a acestora, atât a indemnizației fixe lunare, cât și a componentei variabile, conform prevederilor legale. La rândurile 108 și 111 se va include și indemnizația secretariatelor;

f) rd. (146) - Venituri neimpozabile - se vor prezenta în nota de fundamentare categoriile de venituri neimpozabile;

g) rd. (147) - Cheltuieli nedeductibile fiscal - se va completa cu valoarea cheltuielilor nedeductibile fiscal, stabilite conform Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Pentru fiecare cheltuielă, în nota de fundamentare se vor preciza suma și justificarea includerii în această categorie de cheltuieli.

După rd. 151 - 153 se vor introduce, după caz, rânduri suplimentare numerotate astfel: 151 - 153 (a, b ...), pentru a se evidenția distinct cheltuielile suplimentare cu salariile și numărul de personal aferent, conform politicii salariale aprobate prin legea anuală a bugetului de stat;

h) rd. (152) - Număr de personal prognozat la finele anului - vor fi incluse și persoanele care au contractul individual de muncă suspendat, în condițiile legii;

i) rd. (156) - Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (lei/persoană) - se va calcula ca raport între valoarea veniturilor totale din exploatare și numărul mediu de salariați;

j) rd. (157) - Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitatea de produse finite/persoană) - se va calcula ca raport între cantitatea de produse finite a cărei expresie valorică se regăsește în veniturile din exploatare și reprezintă mai mult de 50% din nivelul acestora și numărul mediu de salariați;

k) rd. 158 - 162 - se vor completa de către operatorii economici care calculează productivitatea muncii în unități fizice;

l) rd. 159 - QPF - reprezintă cantitatea de produse finite;

m) rd. 160 - p - reprezintă prețul mediu pentru produsele finite luate în calcul la stabilirea productivității muncii;

n) rd. 158 - 162, la fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul curent se vor completa datele din col. 4 - Aprobate - prevederi an precedent (N - 1) de către operatorii economici pentru care s-a aprobat productivitatea muncii în unități fizice;

o) Creșterea câștigului mediu lunar pe salariat (rd. 155) - se vor avea în vedere prevederile *art. 9 alin. 3 din O.G. nr. 26/2013*, astfel cum se stabilește prin legea anuală a bugetului de stat;

p) indicatorii economico-financiari aferenți anului precedent, din coloanele 4 și 5 ale *anexei de fundamentare nr. 2*, vor fi corelați cu structura indicatorilor prevăzuți în coloana 6d;

r) indicatorii economico-financiari repartizați pe trimestre se prezintă cumulat de la începutul anului la finele fiecărui trimestru.

3. Anexa de fundamentare nr. 3 - "Gradul de realizare a veniturilor totale" - are ca scop determinarea gradului de realizare a veniturilor totale în ultimii 2 ani, indicator care stă la baza estimării veniturilor totale pentru anul curent.

Se va completa conform cerințelor din structura acesteia și în corelație cu indicatorii economico-financiari din celelalte anexe, după caz.

La completarea *anexei de fundamentare nr. 3* se vor avea în vedere și următoarele corelații:

- Rd. I, col. 5 și 6 din *anexa nr. 3* = rd. 1, col. 4 și 5 din *anexa nr. 2* (diminuate cu sumele primite de la bugetul de stat);

- Rd. 1, col. 5 și 6 din *anexa nr. 3* = rd. 2, col. 4 și 5 din *anexa nr. 2* (diminuate cu sumele primite de la bugetul de stat);

- Rd. 2, col. 5 și 6 din *anexa nr. 3* = rd. 22, col. 4 și 5 din *anexa nr. 2*;

- Rd. 3, col. 5 și 6 din *anexa nr. 3* = rd. 28, col. 4 și 5 din *anexa nr. 2*.

4. Anexa de fundamentare nr. 4 - "Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare" - are ca scop estimarea programului de investiții și încadrarea acestuia în sursele de finanțare, conform prevederilor legale.

Se va completa conform cerințelor din structura acesteia și în corelație cu indicatorii economico-financiari din celelalte anexe, după caz.

La completarea *anexei de fundamentare nr. 4* se vor avea în vedere și următoarele corelații:

- Rd. I col. 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4* = rd. 43 col. 4, 5, 7 și 8 din *anexa nr. 1*;

- Rd. II col. 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4* = rd. 46 col. 4, 5, 7 și 8 din *anexa nr. 1*;

- Rd. I col. 4, 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4* \geq rd. II col. 4, 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4*;

- Rd. I 1a) col. 4, 5 și 6 din *anexa nr. 4* \leq rd. 127 col. 4, 5 și 6 din *anexa nr. 2*;

- Rd. I 2) col. 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4* = rd. 44 col. 4, 5, 7 și 8 din *anexa nr. 1*;

- Rd. I col. 5, 6, 7 și 8 din *anexa nr. 4* = rd. 43 - rd. 45, col. 4, 5, 7 și 8 din *anexa nr. 1*.

În programul de investiții vor putea fi introduse obiective noi de investiții numai după asigurarea angajamentelor contractate în anii precedenți pe seama surselor de finanțare a investițiilor pe anul în curs și anii următori, cu excepția categoriilor de investiții a căror finanțare este asigurată din fonduri externe nerambursabile, precum și din fonduri externe rambursabile.

5. Anexa de fundamentare nr. 5 - "Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și de reducere a plăților restante" - are ca scop reflectarea efectelor măsurilor concrete de îmbunătățire a rezultatului brut și de reducere a plăților restante.

AUTORITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE/LOCALE
 Operatorul economic
 Sediul/Adresa
 Cod unic de înregistrare

Detalierea indicatorilor economico-financiari prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli și repartizarea pe trimestre a acestora

Semnificația coloanelor din tabelul de mai jos este următoarea:

- A - Indicatori
 B - Propuneri rectificare an curent (N)
 C - conform HG/Ordin comun
 D - conform Hotărârii C.A.

- mii lei -

		A	Nr. rd.		An precedent (N - 1)		An curent (N)		B	%	%	din care:				
					Aprobat	Rea-	Aprobat	Rea-				Trim.	Trim.	Trim.	Trim.	
						lizat		lizat				I	II	III	IV	
			C	D			C	D	la							
									...	*						
0	1	2	3	4	4a	5	6	6a	7	8	9 =	10 =	11	12	13	14
											8 /	8 /				
											5 x	6a x				
											100	100				

* Se va completa cu indicatorii economico-financiari realizați la sfârșitul trimestrului precedent celui în care se solicită rectificarea bugetului de venituri și cheltuieli.

Pentru operatorii economici pentru care la aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli inițial s-au avut în vedere prevederile art. 9 alin. 2 din O.G. nr. 26/2013 coloana va conține indicatorii economico-financiari realizați la 30.06.

DECIZII ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 19 din 5 octombrie 2015 pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii în dosarul nr. 12/2015 în ședința publică din data de 5 octombrie 2015

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 7 ianuarie 2016

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. 2 din Codul de procedură civilă, raportat la art. 27² alin. 2 lit. b din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii exercitat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă raportat la prevederile art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, în cazul prescripțiilor achizitive începute și eventual împlinite înainte de intrarea în vigoare a noului cod civil.

Se referă de către prim-magistratul-asistent că, la data de 5 octombrie 2015, Curtea de Apel Constanța a depus la dosarul cauzei note scrise care relevă punctul de vedere al acestei instanțe relativ la problema de drept supusă dezlegării.

După prezentarea referatului cauzei, constatând că nu mai sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecătoarea Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, acordă cuvântul doamnei Antonia Constantin, procuror șef adjunct al Secției judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Reprezentantul procurorului general a învederat, în esență, că procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, cuprinsă în *cartea a VI-a, titlul XII al Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, este aplicabilă și uzucapiunilor începute anterior datei de 1 octombrie 2011, indiferent dacă imobilele au fost înscrise sau nu în cărțile funciare.

Președintele completului, doamna judecătoarea Iulia Cristina Tarcea, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE, deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin memoriul de recurs în interesul legii formulat de autorii sesizării a fost indicată următoarea problemă de drept ca fiind soluționată diferit de instanțele judecătorești:

"Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* raportat la prevederile *art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil* (denumită în continuare *Legea nr. 71/2011*), cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, în cazul prescripțiilor achizitive începute și, eventual, împlinite înainte de intrarea în vigoare a *noului cod civil*".

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

La data de 19 mai 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită cu Sesizarea nr. 3.363/33 din 13 mai 2015, potrivit *Hotărârii nr. 7 din 12 mai 2015* a Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme, Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii, cu nr. 12/2015.

La data de 10 iunie 2015, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu aceeași problemă de drept, invocând adresa de informare a Curții de Apel Constanța referitoare la Sesizarea nr. 3.363/33 din 13 mai 2015. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme sub nr. 16/2015.

Constatând că, prin cele două sesizări menționate, problema de drept ce s-a solicitat a fi interpretată unitar este identică, prin rezoluția din 16 iunie 2015, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecătoarea Cristina Iulia Tarcea, a dispus conexarea Dosarului nr. 16/2015 la Dosarul nr. 12/2015.

III. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

Practica judiciară neunitară ce a determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu prezentul recurs în interesul legii s-a conturat în modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor *art. 1.050 - 1.053*, din *Codul de procedură civilă* raportat la prevederile *art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011*, cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii.

În sesizările Curții de Apel Constanța și Curții de Apel Suceava s-au expus, în esență, următoarele opinii jurisprudențiale:

Într-o primă opinie, s-a apreciat că procedura specială prevăzută de *art. 1.049 - 1.052 din Codul de procedură civilă* (*art. 1.050 - 1.053*, după *republicare*) este aplicabilă și cererilor întemeiate pe posesia începută anterior intrării în vigoare a *noului Cod civil*.

S-a argumentat în acest sens că, "dacă legiuitorul ar fi vrut să deroge de la aplicabilitatea imediată a procedurii speciale prevăzute de *art. 1.049 și următoarele din Codul de procedură civilă* în privința tuturor cererilor de uzucapiune imobiliară formulate după intrarea în vigoare a *noului Cod de procedură civilă*, ar fi prevăzut expres că această procedură este aplicabilă doar în cazul uzucapiunilor începute sub imperiul *noului Cod civil*. Chiar dacă anumite dispoziții procedurale fac trimitere la prevederile de drept material din *noul Cod civil*, respectiv *art. 930*, acestea nu pot fi aplicate în cazul cererilor de constatare a dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune, în privința cărora este aplicabil *Codul civil din 1864*, în privința celorlalte dispoziții procedurale, acestea urmând a fi aplicate corespunzător situației de fapt și normelor de drept material aplicabile, reprezentate de *Codul civil de la 1864*. În acest sens sunt prevederile *art. 1.050 alin. 3*, referitoare la înscrisurile ce trebuie anexate cererii, *art. 1.051 alin. 7 din Codul de procedură civilă*."

În același sens s-a reținut că prevederile *art. 1.050 - 1.053 din noul Cod de procedură civilă*, fiind norme de procedură cu caracter special și neexistând nicio altă normă care să dispună altfel, trebuie admis că acestea sunt de imediată aplicare, astfel cum dispune expres *art. 24 din noul Cod de procedură civilă*. Mai mult, *art. 1.049 din noul Cod de procedură civilă* se referă la "orice" cereri de înscriere în cartea funciară, nefăcând nicio distincție în raport cu data introducerii lor la instanță.

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că procedura specială prevăzută de *art. 1.049 - 1.052 din Codul de procedură civilă (art. 1.050 - 1.053, după republicare)* nu este aplicabilă și cererilor întemeiate pe posesia începută anterior intrării în vigoare a *noului Cod civil*.

Această opinie a fost argumentată prin aceea că, "din interpretarea coroborată și teleologică a dispozițiilor din cauză cu cele ale *noului Cod civil* ce reglementează instituția uzucapiunii, se constată că aceste dispoziții procedurale sunt reglementate pentru uzucapiunile cărora li se aplică normele noi, și nu cele din *Codul civil de la 1864*, întrucât efecte constitutive de drept nu mai au hotărârile judecătorești care constată uzucapiunea, ci cele care dispun asupra unor cereri de intabulare în cartea funciară a dreptului dobândit ca urmare a uzucapiunii. Cum în sistemul *Codului civil de la 1864*, uzucapiunea constituia drepturi în temeiul hotărârii judecătorești, retroactiv, de la data începerii posesiei, în sistemul *Codului civil din 2009*, de la intabularea în cartea funciară și de la data formulării cererii de chemare în judecată, dispozițiile *art. 1.049 - 1.052 din Codul de procedură civilă* nu pot fi impuse în sistemul *Codului civil* vechi. Mai mult, procedura nouă, cu caracter special, deschide și calea unei proceduri cu caracter necontencios în anumite condiții de speță, incompatibilă cu instituția uzucapiunii reglementată de *Codul civil de la 1864*."

În majoritatea cazurilor, din considerentele hotărârilor anexate sesizărilor, nu rezultă însă, în mod expres, argumentele avute în vedere pentru aplicabilitatea, respectiv inaplicabilitatea procedurii speciale reglementate de *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă*.

IV. Prevederile legale incidente

Art. 35 din Codul de procedură civilă:

"Art. 35

Cel care are interes poate să ceară constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale prevăzută de lege."

Conform *art. 1.050 din Codul de procedură civilă, titlul XII*, Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii:

"Art. 1.050

Dispozițiile prezentului titlu sunt aplicabile oricăror cereri de înscriere în cartea funciară a drepturilor reale imobiliare dobândite în temeiul uzucapiunii."

Art. 1.053 alin. 3 din Codul de procedură civilă:

"alin. 3 Reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii, în condițiile legii, în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii."

Art. 56 din Legea nr. 71/2011:

"Art. 56

alin. 1 Dispozițiile *Codului civil* privitoare la dobândirea drepturilor reale imobiliare prin efectul înscrierii acestora în cartea funciară se aplică numai după finalizarea lucrărilor de cadastru pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și deschiderea, la cerere sau din oficiu, a cărților funciare pentru imobilele respective, în conformitate cu dispozițiile *Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

alin. 2 Până la data prevăzută la *alin. 1*, înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale, pe baza actelor prin care s-au transmis, constituit ori modificat în mod valabil, se face numai în scop de opozabilitate față de terți."

Art. 76 din Legea nr. 71/2011 prevede că:

"Art. 76

Dispozițiile *art. 876 - 915 din Codul civil* privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară se aplică numai actelor și faptelor juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse după intrarea în vigoare a *Codului civil*."

Art. 82 din Legea nr. 71/2011 prevede că:

"Art. 82

alin. 1 Dispozițiile *art. 930 - 934 din Codul civil* referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Pentru cazurile în care posesia a început înainte de această dată sunt aplicabile dispozițiile referitoare la uzucapiune în vigoare la data începerii posesiei. Cu privire la imobilele pentru care, la data începerii posesiei, înainte de intrarea în vigoare a *Codului civil*, nu erau deschise cărți funciare, rămân aplicabile dispozițiile în materie de uzucapiune din *Codul civil din 1864*.

alin. 2 În cazul posesiilor începute după intrarea în vigoare a *Codului civil*, dacă erau deschise cărți funciare, până la îndeplinirea condițiilor prevăzute în *art. 56 alin. 1*, uzucapiunea extratabulară prevăzută în *art. 930* din *Codul civil* își produce efectele de la data introducerii cererii de chemare în judecată prin care s-a solicitat constatarea îndeplinirii cerințelor legale ale acestui mod de dobândire, dacă acțiunea a fost admisă, respectiv de la data invocării excepției uzucapiunii, dacă această excepție a fost admisă."

Conform **art. 223 din Legea nr. 71/2011**:

"Art. 223

Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a *Codului civil* se soluționează de către instanțele legal învestite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite."

Art. 201 din Legea nr. 71/2011:

"Art. 201

Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a *Codului civil* sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit."

Art. 3 din Legea nr. 71/2011:

"Art. 3

Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a *Codului civil* nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor."

Conform **art. 6 din Codul civil**:

"Art. 6

alin. 1 Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

alin. 2 Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

alin. 3 Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi.

alin. 4 Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit."

Conform **art. 24 din Codul de procedură civilă**:

"Art. 24

Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare."

V. Opinia procurorului general

La data de 3 octombrie 2015, Ministerul Public a transmis un punct de vedere cu privire la problema de drept ce formează obiectul recursului în interesului legii, procurorul general opinând, în esență, că procedura specială reglementată de prevederile **art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă** este aplicabilă și uzucapiunilor începute anterior datei de 1 octombrie 2011, indiferent dacă imobilele au fost înscrise sau nu în cartea funciară.

VI. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Nu s-a identificat jurisprudență relevantă în această materie la nivelul secțiilor instanței supreme.

În ceea ce privește, însă, aplicarea legii în timp în materia prescripției extinctive sau achizitive, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat următoarele *decizii în interesul legii: nr. IV din 16 ianuarie 2006, nr. 86/2007 și nr. 1/2014*.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

Problema de drept în discuție a făcut obiect de analiză al Curții Constituționale din perspectiva domeniului de aplicare a dispozițiilor *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă*, cu referire la condițiile impuse de *noul Cod civil* pentru înscrierea în cartea funciară a drepturilor dobândite prin uzucapiune și în privința posesiilor începute înainte de intrarea în vigoare a *noului Cod civil*.

Prin *Decizia nr. 225 din 2 aprilie 2015*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 9 iunie 2015, Curtea Constituțională a stabilit că dispozițiile reclamate sunt constituționale, pentru următoarele considerente:

Făcând distincția dintre normele de procedură, de imediată aplicare, și normele de drept substanțial, la înscrierea dreptului dobândit trebuie să se țină cont, în privința condițiilor de fond ale uzucapiunii, de legea în vigoare la data începerii posesiei. În acest sens sunt și dispozițiile *art. 82 alin. 1 din Legea nr. 71/2011*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, potrivit cărora dispozițiile *noului Cod civil* referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Prin urmare, condițiile de fond ale uzucapiunii (referitoare la condițiile posesiei) vor fi guvernate de legea în vigoare la data începerii posesiei, iar procedura aplicabilă înscrierii dreptului va fi cea prevăzută de *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă*, atunci când cererea a fost formulată după intrarea acestuia în vigoare. În acest sens sunt și dispozițiile de drept substanțial cuprinse în *art. 6 alin. 4 din Codul civil*, potrivit cărora uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

Având în vedere faptul că norma procedurală are o sferă de cuprindere foarte largă, în sensul că aceasta se aplică cererilor de constatare a dobândirii dreptului de proprietate în temeiul uzucapiunii formulate în temeiul unor acte normative diferite, revine instanței de judecată să interpreteze și să aplice în concret dispozițiile legale criticate, evitându-se instituirea în sarcina uzucapanților a prezentării unor înscrisuri care nu au legătură cu dispozițiile de drept substanțial aplicabile cererilor acestora. De altfel, Curtea reține că este de principiu că valorificarea dispozițiilor de drept substanțial se face prin intermediul normelor de drept procedural, iar dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut, el putând fi supus unor limitări sau condiționări, astfel încât să nu fie afectată însăși substanța dreptului.

VIII. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene

La nivelul celor două instanțe europene nu s-a identificat jurisprudența relevantă care să vizeze în mod direct problema de drept supusă analizei.

IX. Punctul de vedere exprimat de specialiști

Opinia exprimată, în calitate de specialiști, de prof. univ. doctor Valeriu Stoica, conf. univ. doctor Adrian Almășan, asist. univ. doctor Laura Toma-Dăuceanu, din cadrul Facultății de Drept a Universității București, în temeiul *art. 516 alin. 6 din Codul de procedură civilă*, a fost cea potrivit căreia problema de drept dedusă analizei trebuie soluționată în sensul că, ori de câte ori cererea are ca obiect constatarea dobândirii dreptului real ca urmare a uzucapiunii, indiferent de momentul la care a început posesia, se aplică procedura specială reglementată de *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă*, iar atunci când constatarea dobândirii dreptului de proprietate, ca urmare a uzucapiunii, se invocă pe cale de excepție, respectiv cât timp înscrierile în cartea funciară nu au un efect constitutiv de drepturi, se aplică procedura contencioasă de drept comun. Acolo unde se aplică deja efectul constitutiv al înscrierii în cartea funciară și, în viitor, pe măsură ce se va aplica efectul constitutiv, nu se va mai putea invoca uzucapiunea pe cale de excepție, ci numai cu aplicarea procedurii speciale.

Punctul de vedere exprimat de specialiștii în procedură civilă ai Facultății de Drept a Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj este în sensul că procedura specială a înscrierii drepturilor reale imobiliare dobândite prin uzucapiune trebuie aplicate și prescripțiilor începute anterior *noului Cod civil*, aceștia apreciind că textul *art. 35* privind procedura acțiunii în constatare ar putea fi înlăturat prin invocarea directă a încălcării textului *art. 1 alin. 1 din Protocolul nr. 1*.

Specialiștii de la catedra de drept civil a Facultății de Drept a Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj au apreciat că procedura specială a uzucapiunii extratabulare nu este susceptibilă de a fi aplicată tuturor uzucapiunilor al căror curs a început înainte de intrarea în vigoare a actualului *Cod civil*. Totodată, subliniind că există o diferență de natură juridică între uzucapiunea reglementată de vechiul *Cod civil* și uzucapiunea extratabulară, s-a apreciat că nu ar fi justificată extinderea procedurii judiciare specifice

uneia dintre cele două modele de uzucapiune la uzucapiunea instituită de *vechiul Cod civil*. Astfel, procedura din *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* este mult prea puternic legată/condiționată de natura juridică a uzucapiunii extratabulare pentru a putea fi extinsă și la un alt tip de uzucapiune. O atare extindere ar presupune modificare de facto fie a legii materiale, condiționând uzucapiunea din *vechiul Cod civil* de înscrierea în cartea funciară, fie a legii procesuale, prin trunchierea procedurii speciale, care nu poate fi doar preluată, fără adaptarea conținutului actual.

Opinia Institutului Național al Magistraturii, exprimată de formatorii cu normă întregă din cadrul catedrei de drept civil și drept procesual civil, a fost în sensul că procedura specială reglementată de dispozițiile *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* este aplicabilă numai în ipoteza în care obiectul cererii introduse pe rolul instanțelor judecătorești ulterior intrării în vigoare a *noului Cod de procedură civilă* vizează înscrierea dreptului dobândit în temeiul uzucapiunii extratabulare prevăzută de *art. 930 din noul Cod civil*. S-a subliniat că, în ipoteza în care posesia imobilului a început sub imperiul *Codului civil din 1864*, iar cererea de constatare a dobândirii dreptului real prin efectul uzucapiunii achizitive este introdusă pe rolul instanțelor judecătorești ulterior intrării în vigoare a *noului Cod de procedură civilă*, sub aspectul dreptului material, sunt aplicabile dispozițiile *Codului civil de la 1864*, iar, sub aspectul dreptului procesual, dispozițiile *noului cod de procedură civilă*, însă nu procedura specială, ci dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă.

X. Raportul asupra recursului în interesul legii

Raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform *art. 516 alin. 5 din Codul de procedură civilă*, a concluzionat că, în interpretarea și aplicarea prevederilor *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* și *art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011*, stabilește că procedura specială reglementată de prevederile *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* nu este aplicabilă în privința prescripțiilor achizitive începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil*. Astfel, sub aspect material, sunt aplicabile normele de drept în vigoare la data începerii posesiei, iar, sub aspect procedural, se aplică dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă din *Codul de procedură civilă*.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizările cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Din perspectiva legitimării procesuale active, se poate constata că sunt îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile *art. 514 din Codul de procedură civilă*, recursul în interesul legii fiind exercitat de către colegiile de conducere ale Curții de Apel Constanța și Curții de Apel Suceava.

Art. 515 din Codul de procedură civilă, care reglementează condițiile de admisibilitate ale recursului în interesul legii, statuează că acesta este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.

Norma legală impune, astfel, trei condiții de admisibilitate distincte, dar care nu se apreciază gradual, ci cumulativ, respectiv:

- problema de drept vizată să facă obiectul judecății;
- problema de drept să fi fost soluționată diferit de instanțe diferite, prin hotărâri judecătorești definitive;
- hotărârile judecătorești definitive de soluționare diferită a problemei de drept să fie anexate cererii de recurs în interesul legii.

Din analiza hotărârilor anexate sesizărilor conexe rezultă că aceste condiții legale sunt, în mod formal, îndeplinite.

În ceea ce privește dezlegarea problemei de drept care a determinat jurisprudență neunitară, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii consideră că procedura specială reglementată de prevederile *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* este aplicabilă numai uzucapiunilor guvernate de *Codul civil*.

Astfel, în cazul în care posesia a început anterior intrării în vigoare a *Codului civil*, iar acțiunea este introdusă după intrarea în vigoare a *Codului de procedură civilă*, sub aspect material, sunt aplicabile normele de drept în vigoare la data începerii posesiei, iar, sub aspect procedural, se aplică dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă din *Codul de procedură civilă*.

Primul argument în susținerea acestei soluții decurge din prevederile *art. 82 alin. 1 din Legea nr. 71/2011*. În acord cu principiul de drept tranzitoriu al neretroactivității legii noi în materie de prescripție, acest text legal prevede că:

"alin. 1 Dispozițiile *art. 930 - 934 din Codul civil* referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Pentru cazurile în care posesia a început înainte de această dată sunt aplicabile dispozițiile referitoare la uzucapiune în vigoare la data începerii posesiei. Cu privire la imobilele pentru care, la data începerii posesiei, înainte de intrarea în vigoare a *Codului civil*, nu erau deschise cărți funciare, rămân aplicabile dispozițiile în materie de uzucapiune din *Codul civil din 1864*".

La adoptarea acestei soluții s-a ținut seama, așa cum era firesc, de faptul că circumstanțele istorice și evoluția legislativă au determinat coexistența pe teritoriul țării noastre a mai multor sisteme de publicitate imobiliară, ceea ce a influențat și reglementarea diferită a instituției uzucapiunii.

Codul civil de la 1864 reglementează două feluri de uzucapiune: uzucapiunea de 30 de ani (*art. 1890*) și uzucapiunea de 10 până la 20 de ani, numită și uzucapiunea prescurtată (*art. 1895*).

Cele două forme de uzucapiune presupun îndeplinirea unor condiții specifice, dintre care unele sunt comune (să existe o posesie utilă, posesia să fie exercitată neîntrerupt în tot timpul fixat de lege, iar îndeplinirea prescripției achizitive să fie invocată de posesor, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție), iar altele se cer a fi întrunite numai în cazul uzucapiunii de 10 până la 20 de ani (să existe un just titlu, iar posesorul să fie de bună-credință).

În mod unanim, atât practica judiciară, cât și jurisprudența recunosc caracterul retroactiv al uzucapiunii, în special în ceea ce privește dobândirea dreptului de proprietate de către posesor, respectiv stingerea acestui drept în ceea ce îl privește pe adevăratul proprietar.

Dobândirea de către posesor a dreptului exercitat asupra imobilului în cauză are loc nu de la data împlinirii termenului de prescripție, nici de la data pronunțării hotărârii judecătorești, ci retroactiv, din ziua începerii cursului prescripției achizitive, altfel spus, din momentul intrării efective în posesia bunului.

Această trăsătură a mecanismului prescripției are o serie de implicații sub diverse aspecte, precum cel al drepturilor constituite de posesor în favoarea terților, în materia comunității de bunuri a soților sau în ceea ce privește situația juridică a fructelor bunului frugifer uzucapat.

În regiunile de carte funciară (Transilvania, Banat, Crișana, Satu Mare și Bucovina), uzucapiunea are o aplicație restrânsă, acest mod de dobândire a proprietății fiind permis în mod excepțional, numai în condițiile prevăzute de *art. 27* (uzucapiunea tabulară sau "prin convalescența titlului") și *art. 28* (uzucapiunea extratabulară) din *Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare* (denumit în continuare *Decretul-lege nr. 115/1938*).

Potrivit *art. 27 din Decretul-lege nr. 115/1938*: "În cazul care s-au înscris fără cauză legitimă, drepturi reale, care pot fi dobândite în temeiul uzucapiunii, ele vor rămâne valabil dobândite dacă titularul dreptului le-a posedat cu bună-credință, potrivit legii, timp de 10 ani".

Expresia "uzucapiune tabulară" este de natură a evidenția faptul că dreptul real ce se prescrie achizitiv este deja înscris sau intabulat în cartea funciară pe numele uzucapantului. De asemenea, sintagma "prin convalescența titlului" subliniază faptul că titlul în baza căruia s-a realizat intabularea, deși nevalabil, se curăță de viciile sale prin trecerea termenului de 10 ani, devenind pe deplin valabil.

În jurisprudența mai veche a instanței supreme (*Decizia nr. 493/1968 a fostului Tribunal Suprem, Secția civilă*) s-a statuat că, în ipoteza prevăzută de *art. 27 din Decretul-lege nr. 115/1938*, legiuitorul reglementează un caz special de uzucapiune, având drept scop "asanarea" titlului nevalabil în temeiul căruia s-a făcut înscrierea. Această uzucapiune se produce cu efect retroactiv, astfel încât titularul dreptului real imobiliar înscris în cartea funciară în temeiul titlului nevalabil își va vedea consolidată situația juridică creată prin starea de aparență, chiar de la data înscrierii făcute în favoarea sa, ca și când acea înscriere s-ar fi făcut în temeiul unui titlu valabil.

Art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938, care reglementează uzucapiunea extratabulară, prevede că: "Cel ce a posedat un bun nemișcător în condițiile legii, timp de 20 de ani, după moartea proprietarului înscris în cartea funciară, va putea cere înscrierea dreptului uzucapat.

De asemenea, va putea cere înscrierea dreptului său, cel ce a posedat un bun nemișcător, în condițiile legii, timp de 20 de ani, socotiți de la înscrierea în cartea funciară a declarațiunii de renunțare la proprietate."

Denumirea de "uzucapiune extratabulară" se datorează faptului că dobândirea dreptului de proprietate de către posesorul imobilului are loc fără ca acesta să fi fost intabulat, la începerea posesiei, în cartea funciară.

Sub aspect procedural, înscrierea drepturilor dobândite prin uzucapiune este reglementată de *art. 130 din Decretul-lege nr. 115/1938*.

Decretul-lege nr. 115/1938 prevede, în *capitolul V* ("Dispoziții de procedură") *secțiunea a II-a* ("Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite prin uzucapiune") *art. 130*, că "cererea de înscriere se va îndrepta la tribunalul (...) în circumscripția căruia este așezat imobilul", care "prin încheiere va emite o somație care se va afișa (...) și se va publica într-unul din ziarele mai răspândite din capitală (...). Dacă nu s-a făcut opoziție, tribunalul (...) se va pronunța printr-o încheiere; în cazul contrar, opoziția se va judeca de către instanța competentă, după dreptul comun (...). Notariatul de stat nu va putea, în temeiul uzucapiunii, dispune înscrierea dreptului, dacă acesta a fost intabulat sau înscris provizoriu, în folosul unei alte persoane, chiar după împlinirea termenului de uzucapiune; în cazul când s-ar fi făcut numai o notare, notariatul de stat va dispune înscrierea dreptului, fără ca înscrierea să fie opozabilă celui care a cerut notarea".

Și în acest caz, efectele uzucapiunii se produc retroactiv, de la data începerii posesiei. În situația admiterii cererii de intabulare (prin încheiere sau hotărâre judecătorească), dreptul de proprietate se înscrie în cartea funciară cu data notării cererii, iar efectele uzucapiunii se produc retroactiv de la data începerii posesiei. Între data începerii posesiei și data la care s-a înscris dreptul uzucapat în cartea funciară, posesorului i se recunoaște retroactiv un drept de proprietate extratabulară.

În același sens, însă într-o manieră nuanțată, se consideră că mai corect ar fi de spus că acest efect retroactiv coboară în timp, în cazul unei posesii începute încă din timpul vieții proprietarului tabular, numai până la momentul la care a survenit decesul titularului dreptului real ce se prescrie achizitiv.

În plus, față de formele de uzucapiune enumerate, pentru posesiile începute anterior punerii în aplicare a *Decretului-lege nr. 115/1938* (prin *Legea nr. 241/1947* în Transilvania și prin *Legea nr. 511/1938* în Bucovina), în regiunile țării în care cărțile funciare au fost introduse de ocupația habsburgică și austroungară, se poate invoca uzucapiunea supusă condițiilor și regulilor prevăzute de *Codul civil austriac* sau uzucapiunea reglementată de legile locale maghiare.

Deși perioada de timp care s-a scurs de la momentul începutului unor asemenea posesii este destul de mare, nu este exclusă invocarea uzucapiunii în astfel de condiții, dată fiind imprescriptibilitatea unei astfel de acțiuni, dar și posibilitatea ca uzucapiunea să fie invocată pe cale de excepție.

Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 (denumită în continuare *Legea nr. 7/1996*), care a înlocuit regimul de publicitate imobiliară prin registre de transcripțiuni și inscripțiuni și pe cel prin cartea funciară, nu a mai consacrat cazurile speciale de uzucapiune prevăzute de *Decretul-lege nr. 115/1938*.

Întrucât dispozițiile *Legii nr. 7/1996* nu au reglementat în niciun fel prescripția achizitivă în sistem de carte funciară, s-a cristalizat concluzia că, în privința posesiilor începute după intrarea în vigoare a acestei legi, este aplicabilă uzucapiunea de drept comun, reglementată de *Codul civil*.

Pornind de la principiul retroactivității efectelor uzucapiunii (coborând în timp până la data la care aceasta a început) și de la regula de aplicabilitate generală potrivit căreia verificarea îndeplinirii condițiilor uzucapiunii se supune normelor juridice în vigoare la data la care posesorul a început să prescrie achizitiv, în doctrină, s-a mai susținut că momentul la care trebuie să fie raportată data intrării în vigoare a *Legii nr. 7/1996* nu este acela al introducerii acțiunii având ca obiect constatarea împlinirii uzucapiunii și a producerii efectelor sale, ci cel al începerii, respectiv al împlinirii termenului de prescripție achizitivă.

Astfel, în teritoriile de carte funciară, pentru uzucapiunile începute și împlinite anterior intrării în vigoare a *Legii nr. 7/1996*, sunt aplicabile dispozițiile *Decretului-lege nr. 115/1938*, independent de promovarea ulterioară a cererii introductive având ca obiect tocmai constatarea acestui fapt. De asemenea, pentru acele prescripții achizitive începute după intrarea în vigoare a actului normativ menționat, urmează a fi incidente dispozițiile *Codului civil*.

În schimb, în cazul unei uzucapiuni începute anterior intrării în vigoare a *Legii nr. 7/1996* și împlinite după acest moment, nici doctrina și nici practica judiciară nu au avut un punct de vedere unitar. Unificarea practicii judiciare s-a realizat prin *Decizia nr. LXXXVI (86) din 10 decembrie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secțiunile Unite* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 697 din 14 octombrie 2008). Prin această decizie s-a statuat că, în situația prescripțiilor achizitive începute sub

imperiul *Decretului-lege nr. 115/1938* și împlinite după intrarea în vigoare a *Legii nr. 7/1996*, acțiunile în constatarea dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune în regim de carte funciară sunt guvernate de dispozițiile legii vechi, respectiv ale *Decretului-lege nr. 115/1938*.

Codul civil actual (Legea nr. 287/2009), intrat în vigoare la data de 1 octombrie 2011, conform *art. 220 alin. 1 din Legea nr. 71/2011*, reglementează două forme de uzucapiune imobiliară, și anume uzucapiunea extratabulară (*art. 930*) și uzucapiunea tabulară (*art. 931*).

Conform *art. 930 alin. 1 și 2*

"*alin. 1* Dreptul de proprietate asupra unui imobil și dezmembrămintele sale pot fi înscrise în cartea funciară, în temeiul uzucapiunii, în folosul celui care l-a posedat timp de 10 ani, dacă:

- a) proprietarul înscris în cartea funciară a decedat ori, după caz, și-a încetat existența;
- b) a fost înscrisă în cartea funciară declarația de renunțare la proprietate;
- c) imobilul nu era înscris în nicio carte funciară.

alin. 2 În toate cazurile, uzucapantul poate dobândi dreptul numai dacă și-a înregistrat cererea de înscriere în cartea funciară înainte ca o terță persoană să își fi înregistrat propria cerere de înscriere a dreptului în folosul său, pe baza unei cauze legitime, în cursul sau chiar după împlinirea termenului de uzucapiune".

Conform *art. 931 alin. 1 și 2*

"*alin. 1* Drepturile celui care a fost înscris, fără cauză legitimă, în cartea funciară, ca proprietar al unui imobil sau titular al unui alt drept real, nu mai pot fi contestate când cel înscris cu bună-credință a posedat imobilul timp de 5 ani după momentul înregistrării cererii de înscriere, dacă posesia sa a fost neviciată.

alin. 2 Este suficient ca buna-credință să existe în momentul înregistrării cererii de înscriere și în momentul intrării în posesie".

Cele două forme de uzucapiune se grefează pe sistemul de publicitate imobiliară prin cărți funciare, astfel cum a fost regândit și structurat în *titlul VII al cărții a III-a din Codul civil*, intitulat "Cartea funciară", relevant din perspectiva analizei de față fiind unul dintre principiile pe care se bazează acest sistem, și anume principiul efectului constitutiv de drepturi reale al înscrierii (*art. 885 și art. 886 din Cod civil*).

Acest principiu este activ și în materie de uzucapiune, deoarece *art. 887 din Codul civil* nu mai include uzucapiunea printre excepțiile de la regula efectului translativ, constitutiv sau extinctiv de drepturi reale al înscrierii în cartea funciară, așa cum făcea *art. 26 alin. 1 din Legea nr. 7/1996*.

Pe de altă parte, *art. 1.053 alin. 3 din Codul de procedură civilă*, intrat în vigoare ulterior *Codului civil*, prevede că:

"*alin. 3* Reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii, în condițiile legii, în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii".

Ca atare, se constată că, în noua reglementare, s-a abandonat efectul retroactiv al uzucapiunii, dreptul de proprietate nefiind dobândit de posesor decât din momentul înscrierii lui în cartea funciară.

Prevederile *art. 1.053 alin. 3 din Codul de procedură civilă* nu reprezintă o simplă aplicație a principiului efectului constitutiv al înscrierii în materia uzucapiunii, ci reprezintă o normă specială, intrată în vigoare ulterior *Codului civil*, prin care legiuitorul a înțeles ca, în materie de uzucapiune, să modifice drastic regimul juridic al acestei instituții, sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate. În consecință, aplicabilitatea *art. 1.053 alin. 3 din Codul de procedură civilă* în privința posesiilor începute după intrarea în vigoare a *Codului civil* nu poate fi înlăturată prin efectul *art. 56 și 76 din Legea nr. 71/2011*, în condițiile în care aceste prevederi legale sunt anterioare intrării în vigoare a *Codului de procedură civilă* și conțin norme tranzitorii care se referă în mod explicit și exclusiv la "dispozițiile *Codului civil* privitoare la dobândirea drepturilor reale imobiliare prin efectul înscrierii acestora în cartea funciară", respectiv la "dispozițiile *art. 876 - 915 din Codul civil* privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară".

Rezultă că, pentru toate cererile de uzucapiune soluționate după procedura specială prevăzută de *Codul de procedură civilă* [cu excepția celor la care se referă *art. 82 alin. 2 din Legea nr. 71/2011*], momentul dobândirii dreptului de proprietate este cel al înscrierii acestui drept în cartea funciară, în baza încheierii sau a hotărârii pronunțate asupra cererii de uzucapiune, după caz. Or, dacă procedura specială s-ar aplica și în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil*, s-ar ajunge la modificarea regimului juridic al formelor de uzucapiune respective, sub aspectul momentului dobândirii

dreptului de proprietate, prin aplicarea retroactivă a unei noi reguli în această materie, ceea ce contravine principiului general potrivit căruia uzucapiunea se supune normelor juridice în vigoare la data la care posesorul a început să prescrie achizitiv.

Deși se observă similitudinea între condițiile de fond ale uzucapiunii extratabulare, astfel cum sunt reglementate în *Codul civil* și condițiile de fond ale uzucapiunii extratabulare din *Decretul-lege nr. 115/1938*, precum și asemănarea între procedura de înscriere a drepturilor dobândite prin uzucapiune, prevăzută de *art. 130 din Decretul-lege nr. 115/1938*, și procedura specială reglementată de *Codul de procedură civilă* actual, această din urmă procedură nu poate fi extinsă nici măcar asupra posesiilor începute sub imperiul *Decretului-lege nr. 115/1938*, deoarece, așa cum s-a arătat, efectul achizitiv al posesiei se produce în mod diferit.

În sistemul vechilor cărți funciare, efectele uzucapiunii extratabulare se produc retroactiv, de la data începerii posesiei, înscrierea dreptului uzucapat în cartea funciară nu are efect constitutiv, ci doar un rol de publicitate, pentru a-l face opozabil terților, în timp ce, în cazul uzucapiunii reglementate de actualul *Cod civil*, proprietatea se dobândește fără efect retroactiv, fiind condiționată de înscrierea dreptului în cartea funciară, ca urmare a parcurgerii procedurii speciale, în temeiul hotărârii judecătorești prin care această procedură se finalizează.

Diferența de regim juridic este și mai evidentă în comparația dintre uzucapiunea reglementată de *Codul civil din 1864* și uzucapiunea din *Codul civil* actual. Dacă, în sistemul vechiului Cod civil, uzucapiunea constituie un mod original de dobândire a proprietății, cu efect retroactiv de la data începerii posesiei, opozabil erga omnes, independent de orice formă de publicitate și fără ca dreptul de dispoziție să fie condiționat de o eventuală înscriere în evidențele de publicitatea imobiliară, în sistemul actualului cod civil, dreptul de proprietate se dobândește numai de la data înscrierii în cartea funciară, în temeiul hotărârii judecătorești pronunțate în procedura specială "privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii", prevăzută de *titlul XII al cărții a VI-a a Codului civil*.

Sub aspect procedural, în ipoteza uzucapiunii reglementate de *Codul civil de la 1864*, cererea de chemare în judecată vizează constatarea dreptului real dobândit în temeiul acesteia, acțiunea îmbrăcând forma cererii în constatare, în timp ce acțiunea formulată pe calea procedurii speciale are ca obiect înscrierea în cartea funciară a dreptului dobândit prin uzucapiune, fiind o cerere în realizare de drepturi.

De asemenea, efectele hotărârii judecătorești sunt diferite, în primul caz, hotărârea având efect declarativ (deoarece recunoaște dreptul de proprietate cu efect retroactiv, de la data începerii posesiei), pe când, în cazul procedurii speciale reglementate de actualul cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească (încheierea sau sentința, după caz) conține dispoziția de înscriere în cartea funciară a dreptului real dobândit de reclamant, care va fi considerat proprietar de la data înscrierii în cartea funciară, astfel încât hotărârea nu are caracter declarativ, deoarece nu recunoaște un drept preexistent.

Din prezentarea formelor diferite de uzucapiune reglementate de legislația aplicabilă pe teritoriul țării noastre în decursul timpului rezultă că acestea sunt supuse unor condiții de fond diferite, ceea ce determină administrarea unui probatoriu specific și efectuarea de către judecător a unor verificări corespunzătoare, în raport cu forma de uzucapiune incidentă în cauză. În plus, hotărârea judecătorească are consecințe diferite, atât sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate, dar și din perspectiva efectelor înscrierii dreptului dobândit prin uzucapiune în cartea funciară.

Chiar dacă dispozițiile tranzitorii ale *art. 82 alin. 1 din Legea nr. 71/2011* se referă la modul de aplicare a normelor care vizează condițiile de fond ale uzucapiunii, nu trebuie omis faptul că normele de procedură reprezintă forma de valorificare în plan procesual a normelor de drept material. Or, dacă legea aplicabilă în ce privește condițiile și termenii uzucapiunii este cea de la data începerii posesiei, aceasta trebuie aplicată în întregime, nu numai parțial, deci și cu privire la efectele posesiunii.

Prevederea *art. 1.053 alin. 3 din Codul de procedură civilă*, deși înglobată în reglementarea-cadru a procedurii de judecată în materie civilă, constituie o normă de fond, care guvernează regimul juridic al uzucapiunii, sub aspectul momentului nașterii dreptului de proprietate. Stabilind că reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii, noua reglementare schimbă în mod radical concepția anterioară în privința efectelor uzucapiunii, neputând fi aplicată decât dacă i s-ar recunoaște caracter retroactiv, ceea ce este contrar *art. 15 alin. 2 din Constituția României, republicată*.

Un alt considerent în susținerea acestei soluții decurge din însuși textul *art. 1.052 alin. 7 din Codul de procedură civilă*, care prevede expres că instanța va cerceta "dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute

de *Codul civil* pentru dobândirea dreptului reclamat în temeiul uzucapiunii". Singura interpretare validă este aceea că trimiterea avută în vedere de legiuitor se referă la *Codul civil* în vigoare.

Argumentul potrivit căruia s-ar putea da o interpretare mai largă textului, în sensul că referința ar viza atât *noul Cod civil*, cât și *Codul civil de la 1864*, este lipsit de fundament și nu poate fi acceptat, deoarece textul legal examinat este cuprins în *cartea a VI-a a Codului de procedură civilă*, intitulată "Proceduri speciale", fiind, așadar, o normă specială, de strictă interpretare și aplicare.

De altfel, prin terminologia utilizată, legiuitorul a făcut distincția clară între *Codul civil* adoptat prin *Legea nr. 287/2009* și *Codul civil* anterior. Astfel, în conținutul *art. 230 lit. a din Legea nr. 71/2011* se face referire la "*Codicele civil*" sau "*Codul civil din 1864*".

Cu atât mai puțin poate fi argumentată interpretarea *art. 1.052 alin. 7*, în sensul extinderii aplicării procedurii speciale în materie de uzucapiune, prevăzută de *Codul de procedură civilă*, cu privire la celelalte forme speciale de uzucapiune, prevăzute de *Decretul-lege nr. 115/1938*. Oricât de largă ar fi interpretarea, acest din urmă act normativ nu poate fi înglobat în *Codul civil*, fiind o reglementare specială, care ar fi trebuit să fie indicată în mod expres în situația în care s-ar fi intenționat extinderea procedurii speciale și cu privire la aceasta.

Art. 1.052 alin. 7 din Codul de procedură civilă nu reprezintă o dispoziție singulară prin care se face trimitere la *Codul civil*. Bunăoară, *art. 94 pct. 1 lit. a* și *art. 114 alin. 1 din Codul de procedură civilă* cuprind norme de competență referitoare la "cererile date de *Codul civil* în competența instanței de tutelă și de familie (...)", fiind evident că textul se raportează la dispozițiile *Codului civil* în vigoare.

La fel, *art. 193 alin. 3 din Codul de procedură civilă* se referă la verificarea evidențelor succesoriale prevăzute de *Codul civil*, iar *art. 397 alin. 3* și *art. 454 din Codul de procedură civilă* fac trimitere directă la anumite articole din *Codul civil*, care se regăsesc în textul *Codului civil* în vigoare, ceea ce exclude orice dubiu cu privire la faptul că, pentru legiuitor, "*Codul civil*" la care se face trimitere este cel adoptat prin *Legea nr. 287/2009*, nu cel anterior.

În continuarea aceluiași raționament mai trebuie remarcat și faptul că, atunci când s-a dorit trimiterea atât la dispozițiile *Codului civil*, cât și la alte dispoziții legale, aceasta s-a făcut în mod expres. Un exemplu în acest sens sunt prevederile *art. 237 alin. 2 pct. 9 și 10 din Codul de procedură civilă*, potrivit cărora, în etapa cercetării procesului, judecătorul "va dispune ca părțile să prezinte dovada efectuării verificărilor în registrele de evidență ori publicitate prevăzute de *Codul civil* sau de legi speciale", respectiv "va îndeplini orice alt act de procedură necesar soluționării cauzei, inclusiv verificări în registrele prevăzute de legi speciale".

Dintr-o altă perspectivă, problema de drept analizată prezintă similitudini cu cea dezlegată prin *Decizia în interesul legii nr. 1/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din 17 aprilie 2014, prin care s-a statuat că prescripțiile extinctive începute anterior datei de 1 octombrie 2011, împlinite ori neîmplinite la aceeași dată, rămân supuse dispozițiilor *art. 18 din Decretul nr. 167/1958* privitor la prescripția extintivă, republicat, astfel încât atât instanțele de judecată, din oficiu, cât și părțile interesate pot invoca excepția prescripției extinctive, indiferent de stadiul procesual, chiar în litigii începute după 1 octombrie 2011.

Problema care a fost supusă analizei în cadrul acestui recurs în interesul legii a fost aceea dacă, după intrarea în vigoare a *Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*, instanțele de judecată, din oficiu, ori părțile interesate mai pot invoca, în orice fază procesuală, excepția prescripției extinctive atunci când prescripțiile au început înainte de 1 octombrie 2011.

Completul investit cu soluționarea recursului în interesul legii a avut în vedere dispoziția tranzitorie a *art. 201 din Legea nr. 71/2011*, potrivit căreia "Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a *Codului civil* sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit".

S-a reținut, în argumentarea soluției, că, "din punctul de vedere al aplicării legii civile în timp, prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi reprezintă *facta pendencia*, ca situații juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data apariției acesteia.

Reglementând conflictul de drept intertemporal generat de intrarea în vigoare a *Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*, în partea privitoare la prescripție, legiuitorul a optat să supună legii vechi prescripțiile începute și neîmplinite la data de 1 octombrie 2011, în vederea asigurării stabilității juridice, spre a da satisfacție principiilor respectării drepturilor câștigate și a așteptărilor legitime, iar, nu în ultimul rând, spre a evita aplicarea retroactivă a legii noi, față de imperativul respectării principiului de ordin

constituțional al neretroactivității legii, consacrat prin dispozițiile *art. 15 alin. 2 din Constituția României, republicată*.

Aceasta întrucât, de principiu, modificările aduse prin legea nouă condițiilor ori regimului prescripției - fie că legea nouă ar institui ori suprima prescripția, fie că ar mări sau micșora durata termenelor de prescripție, fie că ar modifica începutul acesteia, cauzele de suspendare, întrerupere, de repunere în termen ori condițiile invocării în vederea producerii de efecte juridice - nu pot atașa unui fapt trecut alte consecințe juridice decât cele prevăzute de legea atunci în vigoare. Acest lucru s-ar putea realiza doar dacă legea nouă ar retroactiva, fapt inadmisibil în actuala ordine constituțională.

Aceeași soluție legislativă a fost consacrată și prin dispozițiile *art. 6 alin. 4 din Codul civil*, potrivit cărora «Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit».

(...) Întrucât norma tranzitorie a *art. 201 din Legea nr. 71/2011* nu utilizează nicio distincție, iar «ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus», în timp ce aceea a *art. 6 alin. 4 din Codul civil* - care consacră o soluție identică, dând expresie aceluiași principii de drept - conține sintagma «în întregime», se înțelege că legea sub imperiul căreia prescripția a început să curgă va governa atât aspectele de drept material, cât și pe cele de drept procesual referitoare la prescripție, chiar dacă aceasta se împlinește după intrarea în vigoare a *Codului civil*".

Având în vedere raționamentul acestei decizii, ținând seama că și în cazul posesiilor începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi suntem în prezența unor *facta pendentia*, ca situații juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data apariției acesteia, față de prevederile *art. 82 alin. 1 din Legea nr. 71/2011* și *art. 6 alin. 4 din Codul civil* și pentru identitate de rațiune, soluția care se impune este aceea că pentru posesiile începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil* nu pot fi aplicate noile dispoziții procedurale, a căror consecință ar fi renunțarea la caracterul retroactiv al uzucapiunii și schimbarea, în acest mod, a regimului juridic al uzucapiunii.

În ceea ce privește unul dintre argumentele opiniei contrare, bazat pe interpretarea prevederilor *art. 1.050 din Codul de procedură civilă*, potrivit cărora dispozițiile *titlului XII al cărții a VI-a* se aplică "oricărui cereri de înscriere în cartea funciară a drepturilor reale imobiliare dobândite în temeiul uzucapiunii", se apreciază că acestea nu pot fi interpretate izolat, ci prin raportare la celelalte prevederi ale aceluiași titlu, în special, la *art. 1.052 alin. 7*, care face trimitere la condițiile uzucapiunii prevăzute de Codul civil. Din analiza sistematică a acestor dispoziții legale rezultă că cererile vizate de *art. 1.050 din Codul de procedură civilă* sunt cele care au ca obiect uzucapiunile guvernate de *Codul civil*.

Prevederile *art. 24 din Codul de procedură civilă*, potrivit cărora "Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare", nu pot constitui un argument în favoarea opiniei contrare, deoarece, în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil* și valorificate printr-o cerere de chemare în judecată formulată ulterior intrării în vigoare a *Codului de procedură civilă*, nu se pune problema aplicării vechii legi procedurale, ci se aplică tot legea nouă, însă nu cea configurată în procedura specială (care este circumscrisă uzucapiunilor întemeiate pe *Codul civil*), ci dispozițiile generale ale *Codului de procedură civilă*.

Condițiile de exercitare a acțiunii, impuse prin *art. 1.051 din Codul de procedură civilă*, precum și împrejurările pe care judecătorul trebuie să le verifice, conform *art. 1.052 al aceluiași cod*, conduc spre concluzia că această procedură specială a fost elaborată în strânsă corelație cu prevederile *Codului civil* în materie de uzucapiune.

Înscrierile solicitate de lege în dovedirea dreptului dedus judecății pe calea procedurii speciale, respectiv cele menționate în cadrul *art. 1.051 alin. 3 lit. a și g din Codul de procedură civilă*, vizează în mod evident uzucapiunea extratabulară sub cele două forme reglementate de *art. 930 alin. 1 lit. a și b din Codul civil* (respectiv uzucapiunea întemeiată pe decesul proprietarului tabular și uzucapiunea întemeiată pe renunțarea la proprietate), neexistând nicio justificare ca instanța să administreze astfel de probe în situația în care, de exemplu, se invocă uzucapiunea întemeiată pe *Codul civil din 1864*.

Împrejurarea că unele dintre probele și verificările prevăzute de procedura specială se efectuau și în procedura aplicabilă anterior datei de 15 februarie 2013 (data intrării în vigoare a *Codului de procedură civilă*) și se vor administra și în procedura de drept comun descrisă de acest cod nu poate justifica aplicarea procedurii speciale pentru posesiile începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil*.

Aspectele reținute în considerentele *Deciziei nr. 225 din 2 aprilie 2015 a Curții Constituționale*, referitoare la incidența procedurii de înscriere a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii,

prevăzută de *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă*, și în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil*, sunt de natură să creeze în practică situații de aplicare neuniformă și secvențială a legii, lăsând la latitudinea fiecărui judecător posibilitatea de a aprecia dacă aplică sau nu o anumită dispoziție din procedura specială.

Prin decizia menționată, Curtea Constituțională analizează conformitatea textului legal criticat (*art. 1.049 din Codul civil*, devenit *art. 1.050* după republicare) în raport cu prevederile Constituției, fără ca prin aceasta să se poată limita atributul constituțional al instanței supreme, prevăzut de *art. 126 alin. 3 din Constituție*, de a se pronunța cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a legii.

Totodată, în cazul uzucapiunii pentru un imobil neînscris în cartea funciară, dacă în timpul sau după împlinirea termenului de uzucapiune de 30 ani proprietarul imobilului sau moștenitorii acestuia decid să deschidă o primă carte funciară (fapt ce nu este de natură să întrerupă cursul prescripției achizitive, deoarece este vorba despre o simplă cerere adresată unui organ administrativ), uzucapantul nu va putea obține înscrierea dreptului său în cartea funciară și, ca atare, nici nu va putea dobândi însuși dreptul de proprietate, deoarece s-ar opune prevederile *art. 1.053 alin. 2 din Codul de procedură civilă*, text potrivit căruia înscrierea dreptului dobândit în temeiul uzucapiunii nu se poate efectua dacă acesta a fost intabulat sau înscris provizoriu în folosul unei alte persoane.

În raport cu aspectele relevate și având în vedere caracterul special al procedurii instituite de *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* se apreciază că aceasta nu poate fi aplicată trunchiat, în sensul că instanța de judecată, în soluționarea unei cereri întemeiate pe aceste dispoziții procedurale, nu poate să aleagă între a aplica sau nu o anumită normă și nu poate atribui hotărârii pronunțate un alt efect decât cel pe care legea îl prevede în mod expres.

Fiecare regim juridic de reglementare a uzucapiunii are propria sa logică, iar judecătorul nu poate distruge această logică, amestecând diverse reguli din diferite legi succesive. De asemenea, instanța nu se poate substitui legiuitorului și să creeze un nou regim juridic ad-hoc (*lex tertia*), alcătuit din diverse reguli ce decurg din diferite legi succesive, deoarece s-ar ajunge la consecința inadmisibilă ca organul judiciar să exercite un atribut care nu îi revine, intrând în sfera de competență constituțională a legislativului.

Pentru considerentele arătate, în temeiul *art. 517* cu referire la *art. 514 din Codul de procedură civilă*,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE În numele legii **DECIDE:**

Admite recursul în interesul legii exercitat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava.

În interpretarea și aplicarea prevederilor *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* și *art. 56, art. 76 și art. 82 din Legea nr. 71/2011* stabilește că procedura specială reglementată de prevederile *art. 1.050 - 1.053 din Codul de procedură civilă* nu este aplicabilă în privința posesiilor începute anterior intrării în vigoare a *Codului civil*.

Obligatorie, potrivit *art. 517 alin. 4 din Codul de procedură civilă*.

Alba Iulia, 11 ianuarie 2016

SECRETARUL JUDEȚULUI ALBA
VASILE BUMBU